

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

KOMPARACE ZDANĚNÍ OSVČ A S.R.O.

COMPARATION SELF-EMPLOYED PERSON AND COMPARATION TO LIMITED COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Michaela Bučková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2024

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Michaela Bučková
Vedoucí práce:	JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.
Akademický rok:	2023/24
Studijní program:	Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace zdanění OSVČ a s.r.o.

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem této bakalářské práce je komparace daňové zátěže osoby samostatně výdělečně činné se zdaněním společnosti s ručením omezeným spolu s vymezením hlavních výhod a nevýhod zvolených forem podnikání.

Základní literární prameny:

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023. 20. vyd. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-3986-6.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-315-2.

HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory. 7. vyd. Praha: ESAP, 2023. ISBN 978-80-907398-8-8.

PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo - účetnictví - daně. 4. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3017-7.

VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. Daňový systém ČR 2022. Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-362-3.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2023/24

V Brně dne 4.2.2024

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou zdanění jednotlivců, konkrétně OSVČ a zdanění právnických osob pomocí společnosti s ručením omezeným. Výsledkem bakalářské práce je provedení daňové optimalizace vybraného subjektu a zjištění, která právní forma podnikání je pro něj výhodnější. Teoretická část obsahuje charakteristiky podnikání fyzických osob a právnických osob a postupy pro výpočet daňové povinnosti. Praktická část obsahuje a porovnává vybrané formy podnikání na základě výsledné daňové povinnosti a dalších hledisek.

Klíčová slova

Fyzická osoba, OSVČ, právnická osoba, společnost s ručením omezeným, daň z příjmů

Abstract

The bachelor's thesis deals with the issue of taxation of individuals, specifically self-employed persons, and taxation of legal entities using limited companies. The outcome of the bachelor's thesis is the implementation of tax optimization for the selected entity and determining which legal form of business is more advantageous for them. The theoretical part includes characteristics of business for both natural persons and legal entities and procedures for calculating tax obligations. The practical part involves the comparison of selected forms of business based on the resulting tax obligations and other perspectives.

Keywords

Natural person, self-employed person, legal person, limited company, income tax

Bibliografická citace

BUČKOVÁ, Michaela. *Komparace zdanění OSVČ a s.r.o.* [online]. Brno, 2024 [cit. 2024-05-09].
Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/160008>. Bakalářská práce. Vysoké učení
technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 9. 5. 2024

Michaela Bučková

autor

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce JUDr. Ing. Janu Koprivovi, Ph.D. za vstřícný přístup, cenné rady, komunikaci, a hlavně trpělivost při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a mým nejbližším, kteří mě podporovali po celou dobu studia na vysoké škole.

OBSAH

Obsah	15
ÚVOD	11
CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	12
1. Teoretická východiska práce	13
1.1. OSVČ.....	13
1.1.1. Podnikání na základě živnostenského oprávnění jako FO.....	14
1.1.2. Podnikání na základě jiných právních předpisů	17
1.1.3. Podnikání na vedlejší činnost a hlavní činnost	17
1.2. Podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným.....	19
1.2.1. Charakteristické znaky.....	19
1.2.2. Vznik a založení společnosti.....	19
1.2.3. Orgány společnosti	21
1.2.4. Kmenový list společnosti.....	21
1.2.5. Přerušování činnosti s.r.o.....	22
1.2.6. Zrušení a zánik činnosti s.r.o.	22
1.3. Přejít z OSVČ na s.r.o.	25
1.4. Daňový systém ČR	27
1.4.1. Daň, její vlastnosti a funkce.....	27
1.4.2. Soustava daní ČR.....	28
1.5. Daně z příjmů FO	30
1.5.1. Poplatníci z daní fyzických osob	30
1.5.2. Předmět daně.....	30
1.5.3. Osvobození od daně.....	32
1.5.4. Paušální výdaje, skutečné výdaje a paušální daň.....	33
1.5.5. Výpočet daňové povinnosti pro FO	35

1.5.6.	Povinnosti poplatníka vůči správci daně	38
1.5.7.	Odvody sociální a zdravotního pojištění	39
1.5.8.	Daňová evidence a účetnictví	39
1.6.	Daně z příjmů PO	42
1.6.1.	Poplatníci daně PO.....	42
1.6.2.	Předmět daně.....	42
1.6.3.	Osvobozené příjmy	43
1.6.4.	Výpočet daňové povinnosti pro s.r.o.	43
1.6.5.	Povinnosti PO vůči správci daně	44
2.	ANALYTICKÁ ČÁST	46
2.1.	Popis daňového subjektu	46
2.2.	Průběh ekonomické činnosti za rok 2023	47
2.3.	Daňová povinnost za rok 2023	48
2.3.1.	Dílčí položky k určení daňové povinnosti	48
2.3.2.	Výpočet daňové povinnosti za rok 2023.....	51
2.3.3.	Výpočet sociálního pojištění a zdravotního pojištění	54
3.	NÁVRHY VLASTNÍHO ŘEŠENÍ	57
3.1.	Daňová povinnost PO	57
3.1.1.	První varianta.....	57
3.1.2.	Druhá varianta.....	58
3.1.3.	Třetí varianta.....	60
3.1.4.	Porovnání zisků variant s.r.o.....	62
3.2.	Komparace OSVČ a s.r.o.....	64
3.3.	Závěrečné srovnání a doporučení	66
	Závěr	68
	Použité knihy	69

Použité internetové zdroje	70
Právní předpisy	72
Seznam zkratek	73
Seznam tabulek	74
Seznam grafů	76
Seznam obrázků.....	77

ÚVOD

Bakalářská práce se bude zabývat zdaněním fyzických osob (dále jen „FO“), zdaněním právnických osob (dále jen „PO“), a především vytyčením hlavních výhod a nevýhod daného podnikání a následnou komparací. Výsledek práce by měl jasně vyhodnotit, jestli je pro daný subjekt výhodnější zůstat jako osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“), či přejít na podnikání formou společnosti s ručením omezeným (dále jen „s.r.o.“).

Pro dané téma se autorka práce rozhodla, protože je jí velmi blízké v tom ohledu, že v jejím okolí vzrůstá počet blízkých přátel, kteří se rozhodují o zahájení podnikání v různých odvětvích anebo již jsou poplatníky z daní fyzických osob a chtějí použít dostatečné prostředky pro optimalizaci jejich daňové povinnosti.

Bakalářská práce bude rozdělena do tří hlavních kapitol. Teoretická část bakalářské práce bude obsahovat základní charakteristiky podnikání jako OSVČ FO a také jako s.r.o. Dále bude zaměřena na principy zdaňování FO a PO, jako je vymezení předmětu daně nebo které příjmy jsou osvobozené a také postupné kroky pro vyčíslení výsledné daňové povinnosti.

Druhou částí je analytická část, kde autorka představí subjekt, který si vybrala pro svou daňovou optimalizaci. Poté provede výpočet daňové povinnosti s užitím reálných výdajů, taktéž výpočet sociálního pojištění a zdravotního pojištění. Stejně tak provede výpočet daňové povinnosti s užitím paušálních výdajů a následně výpočet sociálního a zdravotního pojištění. Závěrem kapitoly bude srovnání výsledků a doporučení pro subjekt.

Ve třetí části, jejíž obsahem jsou vlastní návrhy řešení, převede autorka příjmy subjektu z FO na PO a provede následný výpočet daňové povinnosti. Výpočet daňové povinnosti bude ve třech variantách. Varianty poté mezi sebou srovná a vyvodí výsledek. Závěrem této kapitoly bude tabulka přehledů jednotlivých forem podnikání a rozhodnutí, které se ke každému z nich vážou.

CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je charakterizovat právní formu podnikání jako OSVČ a s.r.o. a stanovit hlavní výhody a nevýhody, které každé podnikání přináší a na základě těchto poznatků určit nejvýhodnější formu podnikání pro daný subjekt.

V této bakalářské práci je využito několik metod, především metoda komparace a analýzy.

Práce je zpracována s legislativou platnou k 31. 12. 2023

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Teoretická část bakalářské práce bude rozdělena do pěti hlavních kapitol. První kapitola představí blíže pojmy týkající se podnikání FO jako OSVČ, tedy podnikání se živnostenským oprávněním, podnikání dle zvláštních předpisů a podnikání na vedlejší a hlavní činnost. Druhá kapitola bude věnována charakteristice společnosti s ručením omezeným a možnostmi jejího vzniku a zániku. Třetí kapitola objasní způsoby přechodu, které podnikatel může zvolit, chce-li svoje podnikání jako FO přetransformovat na s.r.o. Čtvrtá kapitola představí daňový systém a pátá kapitola zdanění FO jako OSVČ. V rámci této kapitoly budou uvedeny způsoby uplatňování výdajů a vymezení základních pojmů ve vztahu k daňové evidenci a účetnictví. V poslední šesté kapitole bude uveden postup zdanění s.r.o.

1.1. OSVČ

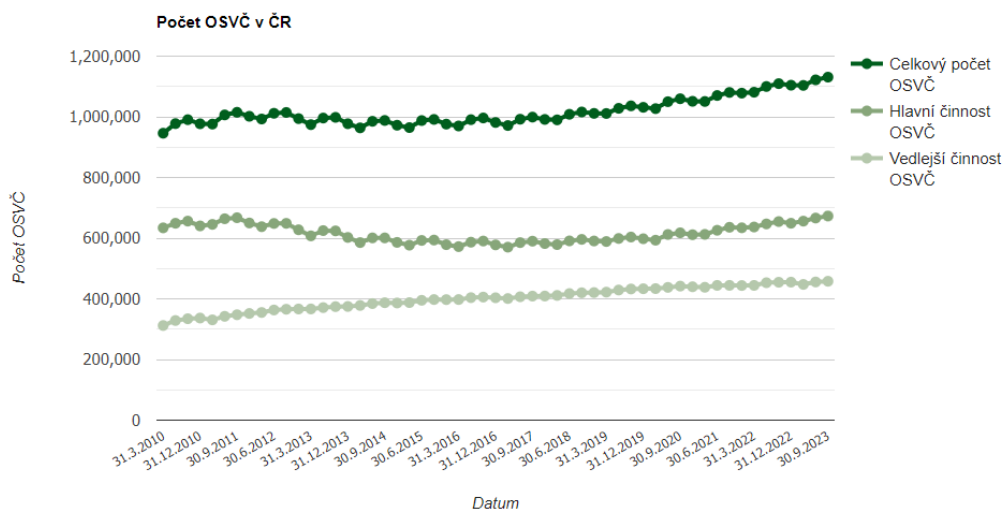
Podnikání dle znění živnostenského zákona (dále jen „ŽZ“) je definováno jako soustavná činnost, která je provozována samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku.¹

Provozovat podnikání samostatně na vlastní jméno znamená, že pod jménem podnikatele pracuje on sám. Vlastní odpovědnost za podnikání znamená, že podnikatel ručí za celé své podnikání svým majetkem.

Podnikání v České republice formou OSVČ je nejčastější. Vyplývá to z čísel, které uvádí Česká správa sociálního zabezpečení, kdy k datu 30. 09. 2023 bylo celkově registrováno přes 1 100 000 osob podnikajících jako OSVČ. Česká republika má k datu 30. 09. 2023 celkem 10 882 000 obyvatel.² Můžeme tedy říct, že jeden z 10 lidí podniká jako OSVČ.

¹Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §2

²Pohyb obyvatelstva. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/pohyb-obyvatelstva-1-3-ctvrtleti-2023#:~:text=Populace%20C4%8Cesk%C3%A9%20republiky%20C4%8D%C3%ADtala%20podle,%20v%C3%ADce%20ne%C5%BE%20na%20po%C4%8D%C3%A1tku%20roku.>

Obrázek 1 Počet OSVČ v ČR. (Zdroj: ³)

1.1.1. Podnikání na základě živnostenského oprávnění jako FO

Podnikání jako OSVČ na základě živnostenského oprávnění je nejvyužívanější způsob zahájení podnikání.

Jednou z hlavních výhod podnikání na základě živnostenského oprávnění je způsob vzniku. K provozování živností musíte splňovat všeobecné podmínky stanovené zákonem. První podmínkou je být svéprávný a druhou být bezúhonný. ⁴ Pokud jsou splněny obě podmínky zároveň, tak nyní elektronicky, osobně nebo poštou vyplníme jednotný registrační formulář. Jednotný registrační formulář je sjednocený formulář pro náležitosti týkající se zahájení a také v průběhu konání živnostenského podnikání. Sjednocuje registrace do evidencí živnostenského úřadu, finančního úřadu, České správy sociální zabezpečení, úřadu práce a zdravotní pojišťovny.⁵

³ Počet OSVČ v ČR. Dostupné z: <https://data.cssz.cz/web/otevrena-data/graf-pocet-osvc-v-cr>

⁴ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §6

⁵ JFR. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/crm-jednotny-registracni-formular/jednotny-registracni-formular---234081/>

Živnosti můžeme rozdělit dle jejich podmínek pro zahájení do dvou základních skupin, a to do živnosti ohlašovací a živnosti koncesované.

1. Živnosti ohlašovací

Vznikají dnem ohlášení na živnostenském úřadě a dále se dělí na živnosti volné, vázané a řemeslné.⁶

a. Živnosti volné

Jedná se o nejvíce využívaný typ živnosti, protože zde není podmínkou odborná praxe ani specifické vzdělání k získání této živnosti, stačí splňovat všeobecné podmínky stanovené zákonem. Může se jednat o výrobu textilií, sklenářské práce, maloobchod, velkoobchod a další.⁷

b. Živnosti vázané

ŽZ stanoví, že ke vzniku živnosti vázané je třeba získat odbornou způsobilost nebo musí splňovat jiné zvláštní podmínky stanovené zákonem, které jsou stanoveny v příloze č. 2 ŽZ. Příkladem může být vedení účetnictví, které pro získání živnosti vázané potřebují osvědčení o rekvalifikaci či vysokoškolský titul s 3letou praxí.⁸

c. Živnosti řemeslné

K živnosti řemeslné se váže mimo obecné podmínky stanovené zákonem také povinnost předložit doklady prokazující odbornou praxi, ukončené vzdělání či jiné dokumenty uvedené zákonem. Mezi tyto druhy živností řadíme pekařství, cukrářství, zednictví, kominictví a další.⁹

2. Živnosti koncesované

Tento druh živnosti vzniká až dnem právní moci rozhodnutí o udělení státní koncese. Aby byla podnikateli udělena státní koncese je třeba splňovat podmínky stanovené zákonem. Mezi podmínky patří odborná způsobilost v oboru, popřípadě musí žadatel splnit další specifické podmínky. Zisk koncesované živnosti je oproti živnosti volné o dost náročnější, neboť při neřádném dodržování může dojít k ohrožení bezpečnosti a zdraví. Mezi obory, pro které je nutné získat souhlas od státního orgánu, patří:

⁶ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §19

⁷ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §25

⁸ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §23–24

⁹ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §20-22

příprava a úprava kvasného lihu, výzkum a vývoj výbušnin a munice, distribuce pohonných hmot a další, o kterých se můžeme dočíst v příloze č. 3 živnostenského zákona.¹⁰

Tabulka 1 Počty podnikajících osob na základě živnostenských oprávnění dle pohlaví (Zdroj: vlastní zpracování dle:¹¹)

Typ živnosti	I. Q		II. Q		III. Q		IV. Q	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
koncese:	48368	164677	48195	164165	48497	165587	49 039	168 183
volná	632565	1051050	618519	1038209	619157	1040781	621 264	1 043 771
řemeslná	152757	627938	150630	616913	150824	617087	151 324	616 979
vázaná	124914	113895	124327	113285	125197	113784	126 201	114 318
celkem	958604	1957560	941671	1932572	943675	1937239	947828	1943251
ohlašovací [%]	5,05	8,41	5,12	8,49	5,14	8,55	5,17	8,65
koncese [%]	94,95	91,59	94,88	91,51	94,86	91,45	94,83	91,35
celkem [%]	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Přerušeni živnosti

Pokud podnikatel potřebuje pozastavit z jakéhokoliv důvodu svoji živnost, tak ji může na živnostenském úřadě přerušit. Provozování živnosti je přerušeno dnem doručení oznámení o přerušeni na daný živnostenský úřad. Lze pozastavit živnost na dobu neurčitou i určitou. Pokud bude chtít podnikatel začít provozovat svou živnost dříve, než je uplynutí doby určité, tak stačí tuto skutečnost oznámit na živnostenském úřadě.¹²

Zánik živnostenského podnikání

Zákon uvádí několik způsobů, jak živnostenské podnikání zaniká:

- smrtí podnikatele,
- zánikem právnické osoby,
- uplynutím doby,

¹⁰ Živnost koncesovaná. Dostupné z: <https://www.xn--ivnosti-cxb.eu/zivnosti-koncesovane/>

¹¹ Počet podnikajících osob dle pohlaví. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikajicich-fyzickych-osob-a-zivnostenskych-opravneni-dle-pohlavi--225455/>

¹² Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §11

- výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku, nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
- stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.¹³

1.1.2. Podnikání na základě jiných právních předpisů

ŽZ zmiňuje obory, které nejsou živností. Jedná se o podnikání na základě jiných právních předpisů. Podmínky pro jejich vznik jsou různé a vznikají na základě specifických právních předpisů.¹⁴

Příkladem může být daňové poradenství, který je upravováno zákonem ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, kde se uvádí: „Právo vykonávat daňové poradenství nabývá fyzická osoba dnem zápisu nebo registrace do seznamu. K tomuto dni se vydá daňovému poradci osvědčení o zápisu do seznamu nebo hostujícímu daňovému poradci osvědčení o registraci v seznamu“. Podmínkou pro získání registrace v seznamu je úspěšné složení kvalifikační zkoušky.¹⁵

1.1.3. Podnikání na vedlejší činnost a hlavní činnost

Podnikání na vedlejší činnost

V případě, že OSVČ splňuje alespoň jednu z podmínek, může vykonávat podnikání na vedlejší činnost:

- je studentem do 26 let,
- je zaměstnán a zaměstnavatel za něj platí pojistné alespoň z minimální mzdy,
- pobírá rodičovský příspěvek,
- pobírá mateřskou z nemocenského pojištění zaměstnanců,
- je starobní nebo invalidní důchodce.¹⁶

¹³ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §57

¹⁴ Zákon č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, §3

¹⁵ Zákon č. 523/1992 Sb. České národní rady o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, §4-5

¹⁶ OSVČ na vedlejší činnost. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/osvc-vedlejsi-cinnost-dane-pojisteni>

Podnikatel, který podniká na vedlejší činnost, nemá povinnost platit zálohy na sociální pojištění, pokud úhrn příjmů za celý rok není vyšší než rozhodná částka 96 777 Kč. Pokud však podnikatel vydělá více, tak v dalším roce platí měsíční zálohy na sociálním pojištění alespoň v minimální výši, což činí 1 178 Kč.

Pokud je podnikatel studentem, na mateřské dovolené či v penzi, tak platí, že v prvním roce jeho podnikání neplatí zálohy na zdravotním pojištění. Pokud však provozuje své podnikání, a ještě při tom i pracuje a zaměstnavatel za něj odvádí alespoň minimální odvody, tak nemusí platit žádné zálohy na zdravotním pojištění.¹⁷

Podnikání na hlavní činnost

Podnikání na hlavní činnost znamená pro OSVČ, že je podnikatelem na plný úvazek, živnost je jeho hlavní pracovní náplní. Oproti podnikání na vedlejší činnost musí odvádět alespoň minimální zálohy na sociálním pojištění a zdravotním pojištění.

Minimální odvody za zdravotní pojištění činí 2 722 Kč/měsíc. Tedy 32 664 Kč/rok.

Minimální odvody na sociálním pojištění činí 2 944 Kč/měsíc. Tedy 35 328 Kč/rok.

Za celý rok podnikatel, který podniká na hlavní činnost odvede státu minimálně 67 992 Kč. Zálohy se odvádí i když je podnikatel ve ztrátě.¹⁸

¹⁷ OSVČ na vedlejší činnost. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/osvc-vedlejsi-cinnost-dane-pojisteni>

¹⁸ Placení záloh na soc. a zdrav. pojištění. Dostupné z: <https://neotax.eu/cs/blog/placeni-zaloh-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-pro-osvc-v-roce-2023>

1.2. Podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným

Nejčastějším typem zakládané obchodní společnosti je s.r.o. S.r.o. je právnickou osobou, která má vlastní subjektivitu a práva.

1.2.1. Charakteristické znaky

Společnost je řazena mezi kapitálové společnosti, což znamená nutný vklad do společnosti pro její zahájení.

Dalším znakem je omezené ručení společníků za dluhy, a to pouze do výše nesplacené vkladové povinnosti zapsané v obchodním rejstříku, kdy byli vyzváni věřitelem k plnění.¹⁹

1.2.2. Vznik a založení společnosti

Vznik společnosti je rozložený na dvě fáze, kdy první fází se rozumí uzavření společenské smlouvy (v případě 2 a více společníků), popřípadě sepsání zakladatelské listiny (v případě samotného zakladatele).²⁰ Společenská smlouva je v podobě notářského zápisu, který obsahuje všechny náležitosti dle zákona o obchodních korporacích, kde je nutné uvést:

- firmu společnosti,
- předmět činnosti,
- jména a bydliště společníků,
- označení podílů,
- vymezení podílů a vymezení práv a povinností s nimi spojených,
- výše vkladu nebo vkladů připadající na podíl nebo podíly,
- počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

¹⁹ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

²⁰ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

Další údaje napsané níže je třeba uvést, když zakládáme s.r.o. poprvé, poté je po splnění vkladových povinností můžeme odstranit ze smlouvy.

- vkladová povinnost zakladatelů a lhůty pro její splnění,
- údaje o tom, kdo je jednatel, popřípadě údaje o jiných členech volených orgánů,
- určení správce vkladů,
- v případě nepeněžního vkladu je třeba uvést i jeho popis, částku a určení osoby znalce.²¹

Společnost si může vybrat, jakým způsobem bude označena. Možnosti označení jsou:

- společnost s ručením omezeným
- spol. s r.o.
- s. r. o.²²

Ve druhé fázi dochází k zápisu společnosti do obchodního rejstříku a tímto dnem vzniká s.r.o., tedy právnická osoba, která má svoji právní subjektivitu. Před podáním návrhu na zápis společnosti musí být splaceno alespoň 30 % z každého vkladu.²³

Obecně minimální výše vklad je 1 Kč, avšak tohle platí pouze, pokud se jedná o jediného společníka. Pokud by již byli dva, tak by minimální vklad musel být 2 Kč. Nejvhodnější je, aby se základní kapitál rovnal minimálně takové částce, kterou bude společnost nutná hned po vzniku investovat. Může to být částka na pokrytí úvěru či podobně. Do 20 000 Kč se ZK nemusí skládat na účet, proto je tato výše ideální.²⁴

Společníkem s.r.o. může být jakákoliv FO i PO. Nezáleží, jestli je osoba česká či zahraniční. Společnost může mít pouze jednoho společníka nebo mnoho společníků. Zákon neurčuje maximální hranici. Také se může stát, že jeden společník je jednatelem ve více společnostech.²⁵ Společník musí splnit vkladovou povinnost, a to nejdéle do 5 let ode dne vzniku společnosti.²⁶

²¹ Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, §146

²² Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, §132

²³ Zákon č. 90/2012 Sb. obchodních korporacích, §148

²⁴ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

²⁵ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

²⁶ Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, §150

1.2.3. Orgány společnosti

Většina společností vytváří dva orgány a těmi jsou jednatele a valná hromada.

Jednatel společnosti vystupuje jako statutární orgán společnosti. Může být jeden jednatel nebo více jednatelů. Pokud má společnost více jednatelů, tak lze určit, že budou tito jednatele tvořit kolektivní orgán. Mezi povinnosti jednatele patří svolávat valnou hromadu, a to minimálně jednou ročně na projednání účetní závěrky.²⁷

Valná hromada je nejvyšší orgán s.r.o. a tvoří ji všichni společníci. Na valné hromadě se projednávají veškeré důležité skutečnosti, které vedou k řízení daného subjektu. Projednává se schválení účetní závěrky, rozdělení zisku nebo se také volí a odvolávají jednatele. V případě, že společnost má jediného společníka, pak ten vykonává svou působnost sám.

Zákon o obchodních korporacích udává, že společnost může tvořit **dozorčí radu**. Tento orgán může tvořit, jak jeden, tak i tři členové. Dozorčí rada má za úkol dohlížet na jednatele firmy a kontrolovat jej, avšak nesmí zasahovat do působnosti valné hromady či do působnosti jednatele nebo jednatelů. Tento orgán nebývá často tvořen.²⁸

1.2.4. Kmenový list společnosti

Kmenový list je druh cenného papíru, který může představovat podíl společníka na společnosti. Tento cenný papír je převoditelný a jeho převoditelnost nesmí být podmíněna ani omezena. Taktéž je to druh cenného papíru na řad, což znamená, že je to fyzický cenný papír a jeho převod se provádí rubopisem. Tento cenný papír nelze vydat v zaknihované podobě, tedy elektronicky. Pokud společník vlastní kmenový list společnosti, tak s ním nesmí obchodovat veřejně.²⁹

²⁷ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

²⁸ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

²⁹ Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, §137

Náležitosti, které musí být uvedeny v kmenovém listu:

- jasné označení, že se jedná o kmenový list,
- identifikace společnosti (IČO, název),
- jaká je výše vkladu na podíl,
- identifikace společníka,
- název podílu, proč se tento kmenový list vydává,
- číslo kmenového listu a podpis jednatele.

Pokud společnost vydává hromadný kmenový list, tak je ještě důležité uvést, kolik přesně podílů označuje.³⁰

1.2.5. Přerušování činnosti s.r.o.

Jestli se společnost rozhodne pro přerušování její ekonomické činnosti, tak to neznamena zánik její právní osobnosti. Společnost nadále přetrvává účetní jednotkou, daňovým subjektem a poplatníkem daní PO. I přes přerušování společnosti je subjekt povinen podávat daňová přiznání. Přerušování nepředstavuje podnět k vytvoření mimořádné účetní závěrky, tedy společnost bude nadále tvořit k rozvahovému dni řádnou účetní závěrku. Pokud společnost nevykonává svou ekonomickou činnost a negeneruje žádné příjmy po dobu tří let, oznámí správce daně tuto skutečnost živnostenskému úřadu a podá návrh na zrušení společnosti s její likvidací.³¹

1.2.6. Zrušení a zánik činnosti s.r.o.

Stejně jako vznik společnosti, tak i zánik společnosti probíhá ve dvou krocích. V první fázi se jedná o zrušení, které probíhá s likvidací anebo bez likvidace. Ve druhé fázi dochází k zániku společnosti, kdy společnost přestane existovat dnem vymazáním z obchodního rejstříku.

O zrušení společnosti jednají všichni společníci nebo valná hromada, pokud je tomu tak upraveno ve společenské smlouvě. Jestliže rozhodují společníci o zrušení společnosti, tak

³⁰ Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, §138

³¹ VYCHOPENĚ, Jiří. Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu. 2022

se musí jednat o dohodu formou notářského zápisu. Pokud se rozhoduje o zrušení na valné hromadě, tak je třeba získat alespoň dvě třetiny hlasů všech společníků.

Další způsobem, jak zrušit společnost, je rozhodnutí soudu. Soud může takové rozhodnutí učinit pouze v případech stanovených zákonem. Zpravidla se jedná o vážné porušení práv a povinností společnosti. Tento způsob zrušení je sankční, znamená to nějaký postih společnosti či pokuty.³² Jedná se ze zákona o tyto případy:

- společnost provozuje nezákonnou činnost, narušuje veřejný pořádek,
- nenaplnuje podmínky pro bytí právnickou osobou,
- statutární orgán není schopný po dva roky se usnášet,
- další stanovení zákonem.³³

Pokud je ve společenské smlouvě napsáno, že se společnost zakládá na určitou dobu, tak v poslední den trvání se automaticky společnost zruší.

Taktéž ve společenské smlouvě může být uvedeno, že se společnost zakládá pro naplnění nějakého účelu, například realizace projektu. Proto se po dosažení účelu společnost zruší v den naplnění tohoto účelu.³⁴

Zrušení s likvidací

Likvidací se rozumí zpeněžení majetku společnosti a uhrazení jejich dluhů. Jedná se o přechodnou fázi mezi zrušením a jejím zánikem. Společnost vstupuje do likvidace dnem zrušení společnosti a je povinna užít za názvem dodatek „v likvidaci“. Jednatel či valná hromada určí likvidátora, který dále dělá kroky vedoucí k naplnění účelu likvidace.³⁵

Zrušení bez likvidace

Zrušení společnosti bez likvidace je stav, kdy práva a povinnosti společnosti přechází na právního nástupce, například u fúze.³⁶

³² PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

³³ Zákon č. 89/2012 sb. občanský zákoník, §172

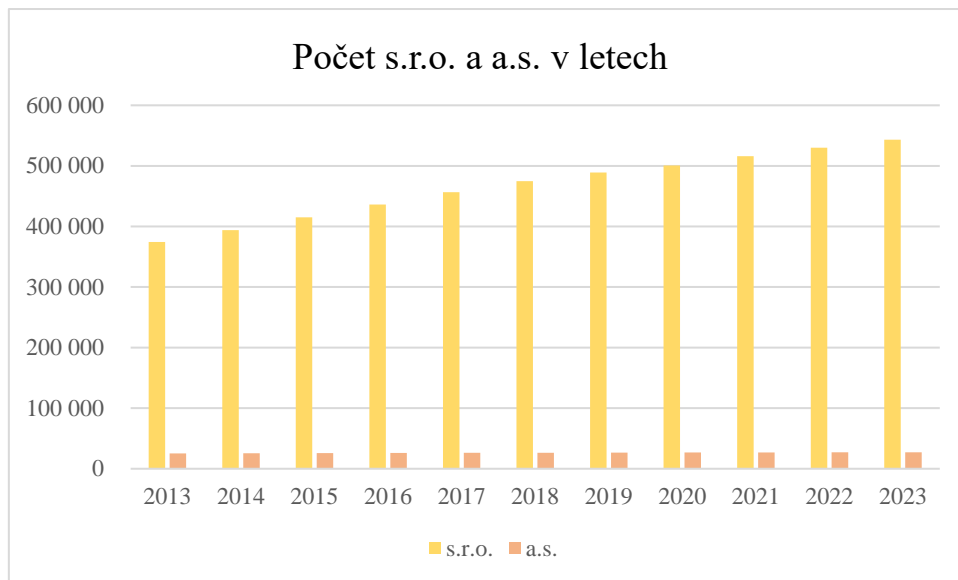
³⁴ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

³⁵ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

³⁶ VYCHOPENĚ, Jiří. Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu. 2022

Zánik činnosti

Zánik společnosti je druhý a konečný krok, kdy výmazem z obchodního rejstříku přestane společnost existovat.³⁷

graf 1: Počet s.r.o. a a.s. v letech. (Zdroj: vlastní zpracování dle.³⁸)

³⁷ PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví – daně. 2021

³⁸ ČSÚ. Ekonomické subjekty – časové řady. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/res_cr

1.3. Přejít z OSVČ na s.r.o.

Pokud podnikatel – OSVČ prosperuje v jeho ekonomické činnosti, tak postupem času dojde k momentu, kdy začne přemýšlet, jestli tu pro něj není vhodnější způsob vedení podnikání a pokračování tak jeho ekonomické činnosti, třeba pomocí obchodní korporace.

Každý podnikatel by se měl seznámit s daňovými, účetními a právními výhodami a nevýhodami, které mohou nastat v důsledku převodu podnikání z OSVČ na s.r.o.

Jsou 3 možnosti, jak převést svoje OSVČ na s.r.o.:

A. Vklad podnikání OSVČ do základního kapitálu s.r.o.

Jedná se o způsob, kdy podnikatel vloží své podnikání oceněné znalcem do základního kapitálu nově založené s.r.o. Jedna z hlavních nevýhod této formy převodu podnikání je, že založení společnosti provádí notář, který si bere procentuální odměnu ze základního kapitálu. Dále mezi nevýhody patří najmutí odborného znalce, který je potřebný k ocenění podnikání. Mezi další nevýhody můžeme zahrnout i zdlouhavé vyřizování a náročnější administrativu. Oproti tomu výhodou je, že pokud OSVČ disponoval zaměstnanci, tak pro ně nemusí vyřizovat nové smlouvy, ale stačí upravit pracovní smlouvu dodatkem.³⁹

B. Odkup původního podniku novou s.r.o.

Další formou převodu podnikání je odkup podniku OSVČ nově založeným s.r.o. Jedná se o způsob, kdy podnikatel založí s.r.o. a poté uzavře kupní smlouvu na odkup podniku, který podnikatel vlastnil, když byl OSVČ. OSVČ si v tomto případě nepotřebuje najmout znalce. Jelikož tento převod je mezi spojenými osobami, tak OSVČ musí stanovit částku, na které by se dohodly dva nezávislé subjekty, tedy tzv. běžná cena. Dále musí podnikatel odvést z této běžné ceny daň z příjmů.⁴⁰

³⁹ Jak přejít z OSVČ na s.r.o. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/prechod-z-osvc-na-s-r-o#:~:text=Prob%C3%ADh%C3%A1%20to%20tak%2C%20%C5%BEe%20nejprve.znalce%20%E2%80%93%20cenu%20si%20ur%C4%8D%C3%ADte%20sami.>

⁴⁰ Jak přejít z OSVČ na s.r.o. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/prechod-z-osvc-na-s-r-o#:~:text=Prob%C3%ADh%C3%A1%20to%20tak%2C%20%C5%BEe%20nejprve.znalce%20%E2%80%93%20cenu%20si%20ur%C4%8D%C3%ADte%20sami.>

C. Souběžný provoz a postupný odkup

Souběžný provoz podnikání OSVČ a poté postupný odkup se v praxi používá nejvíce. Jde o nejjednodušší způsob převodu podnikání. Spočívá v tom, že se provozuje podnikání jako OSVČ a s.r.o. zároveň a postupně se utlumuje podnikání jako OSVČ až dojde k úplnému přechodu na s.r.o. Jedna z hlavních nevýhod je dvojitě vedení účetnictví.⁴¹

Tabulka 2 Přehled způsobů přechodu z OSVČ na s.r.o. (Zdroj: vlastní zpracování dle⁴²)

Způsoby přechodu	Výhody	Nevýhody
Vklad společnosti do ZK nové s.r.o.	netřeba nových smluv, nejde o prodej podniku	poplatky za znalce, procentuální odměna notáři
Odkup podniku novou s.r.o.	není třeba znalce, rychlé řešení přechodu podniku	cena podniku musí být v obvyklé výši, příjem z prodeje podléhá dani z příjmů
Souběžný provoz a postupný přechod	rychlé a levné řešení přechodu podniku	dvojitě vedení účetnictví

⁴¹Jak přejít z OSVČ na s.r.o. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/prechod-z-osvc-na-s-r-o#:~:text=Prob%C3%ADh%C3%A1%20to%20tak%2C%20%C5%BEe%20nejprve.znalce%20%E2%80%93%20cenu%20si%20ur%C4%8D%C3%ADte%20sami.>

⁴²Jak přejít z OSVČ na s.r.o. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/prechod-z-osvc-na-s-r-o#:~:text=Prob%C3%ADh%C3%A1%20to%20tak%2C%20%C5%BEe%20nejprve.znalce%20%E2%80%93%20cenu%20si%20ur%C4%8D%C3%ADte%20sami.>

1.4. Daňový systém ČR

1.4.1. Daň, její vlastnosti a funkce

Mezi autory a jejich publikacemi je možné najít různé definice pojmu „daň“, a proto ji nelze přesně specifikovat. Dle daňového řádu se termínem daň rozumí peněžité plnění, které zákon upravuje jako daň, clo či poplatek. Dále se pak jedná o peněžité plnění, pro které stát stanovil, že se bude dále postupovat dle daňového řádu. Taktéž se daň rozumí peněžité plnění v rámci dělené správy.⁴³ Dělenou správou se rozumí situace, kdy orgán veřejné moci, který není správcem daně, rozhodne o peněžním plnění do veřejného rozpočtu se souladem daňového řádu nebo jeho ustanoveními.⁴⁴

Daň můžeme tedy popsat jako povinnou, zákonem uloženou platbu nebo příjem do veřejného rozpočtu. A mezi její hlavní znaky patří:

- **nenávratnost** – nedostaneme vložené peněžní prostředky zpět,
- **neekvivalentnost** – nemáme nárok na protihodnotu odpovídající tomu, co jsme vložili do veřejného rozpočtu,
- **neúčelovost** – nikdo neví, co z peněžních prostředků bude přesně placeno.⁴⁵

Daně zastávají důležité funkce v plnění veřejných rozpočtů, ale i mimo ně v ekonomické politice státu. Nejdůležitějšími funkcemi daní jsou:

1. **fiskální** – je nejdůležitější funkcí, neboť jde o schopnost získat peněžní prostředky a tím naplnit veřejné rozpočty. Jen ve výjimečných případech daní se nevyskytuje tato funkce.
2. **alokační** – upravuje rozložení vládních výdajů mezi soukromou a veřejnou spotřebu.
3. **redistribuční** – tato funkce přerozděluje důchody ve společnosti tak, že se snaží vybírat vyšší daně od bohatšího obyvatelstva a tím pomocí transferů zvýšit příjmy chudšího obyvatelstva.

⁴³ Zákon č. 280/2009 sb. daňový řád, §2

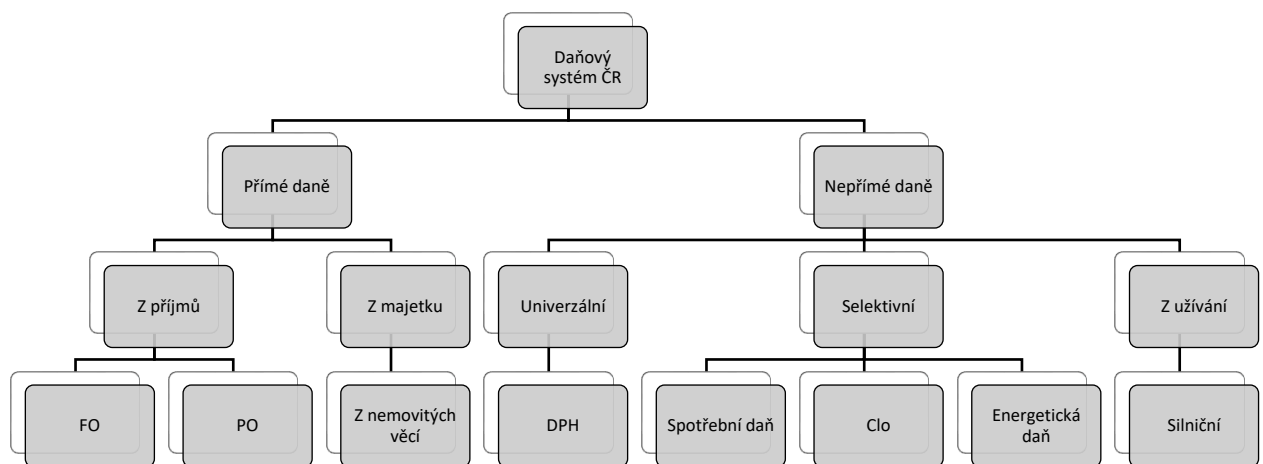
⁴⁴ Zákon č. 280/2009 sb. daňový řád, §161

⁴⁵ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana. Daňový systém ČR. 2020, s.9-10

4. **stimulační** – jde o negativní nebo pozitivní stimulaci. Pozitivní stimulací může být možnost odečtu daňové ztráty od základu daně. Naopak negativní stimulací je vyšší zdanění tabákových a alkoholických nápojů. Tímto se stát snaží snížit spotřebu těchto návykových látek.
5. **stabilizační** – slouží jako prostředek k vyrovnání fluktuací v ekonomickém cyklu.⁴⁶

1.4.2. Soustava daní ČR

Soustava daní ČR je spleť a neobsahuje jen jednu daň, ale vícero menších daní, které dávají dohromady daňový systém ČR. Každá daň s sebou nese jisté výhody a nevýhody. Obecně daně rozdělujeme na přímé a nepřímé.

Obrázek 2 Daňový systém ČR. (Zdroj: vlastní zpracování dle⁴⁷)

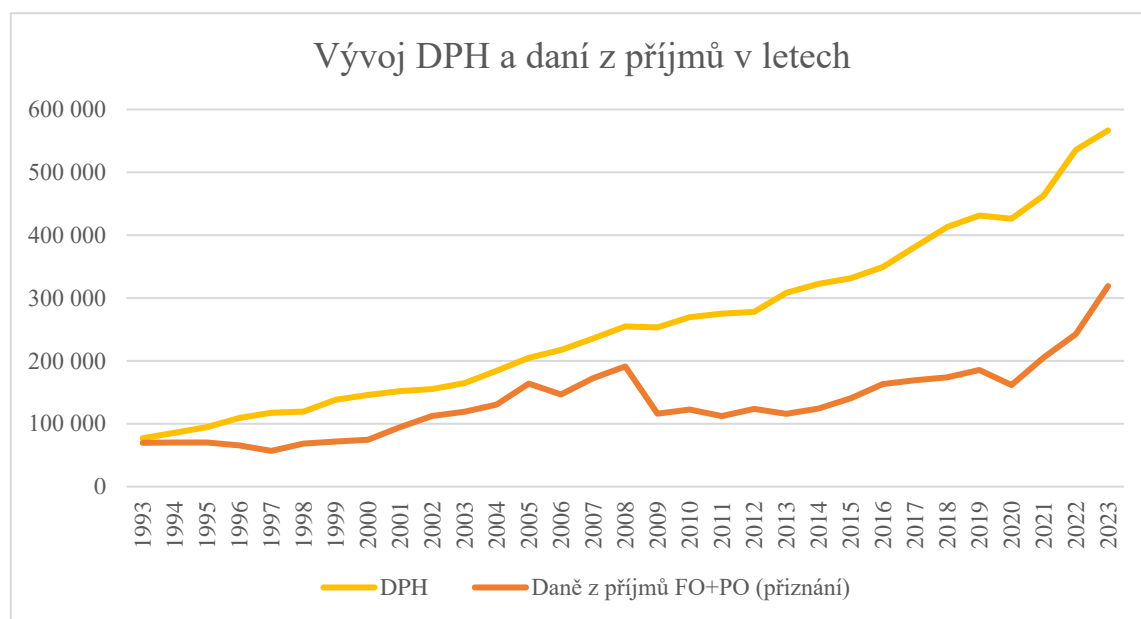
Přímé daně jsou formou daní, které jsou svojí cíleností více viditelné, a proto jsou pro poplatníka snazší optimalizovat. Do této kategorie jsou zahrnuty daně z příjmů FO a PO

⁴⁶ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana. Daňový systém ČR. 2020, s. 11-13

⁴⁷ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana. Daňový systém ČR. 2020, s. 61-64

a daně z majetku, tedy z nemovitých věcí. Daně z příjmů jsou nejpodstatnějším příjmem do rozpočtů a daně z nemovitých věcí jsou jen alternativním příjmem.

Daně nepřímé jsou určeny přímo do spotřeby a v cenách jsou skryté. Nejpodstatnější částí nepřímých daní je daň z přidané hodnoty, která je velmi oblíbená kvůli její použitelnosti, kdy není omezena jen na zboží a taktéž má široký předmět daně.⁴⁸

graf 2: Vývoj DPH a daní z příjmů v letech. (Zdroj: vlastní zpracování dle⁴⁹)

⁴⁸ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana. Daňový systém ČR. 2020

⁴⁹ Údaje z výběru daní. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

1.5. Daně z příjmů FO

Daně z příjmů FO patří mezi přímé daně. Jedná se o formu zdanění jednotlivců a jejich příjmů plynoucích z různých zdrojů a jejich zdanění je progresivní, jinak řečeno od určité výše příjmu roste i procento zdanění.

1.5.1. Poplatníci z daní fyzických osob

Poplatníci z daní fyzických osob jsou takové fyzické osoby, jež jsou daňovými rezidenty anebo daňovými nerezidenty, ale jejich příjem podléhá zdanění na území ČR.

Daňový rezident má povinnost podrobit dani veškeré příjmy, tedy jak ze zdrojů na území ČR, tak i ze zahraničí. Daňovým rezidentem se rozumí FO, která:

- Se zdržuje na území ČR minimálně 183 dní za kalendářní rok, přičemž se počítá každý započatý den strávený na území ČR.

Nebo

- Má zde své bydliště, tedy svůj nebo pronajatý byt a má úmysl se v něm zdržovat se svojí rodinou nebo platí hypotéku či jiné závazky vůči státu.⁵⁰

Daňoví nerezidenti ČR jsou osoby, které nesplňují podmínky rezidenčního bytí. Daňový nerezident má povinnost zdanit příjmy plynoucí ze zdrojů v ČR. Výjimku tvoří studenti nebo osoby na léčení, kteří si ponechávají status nerezidenta i když by splnili podmínku, že se tu zdržují minimálně 183 dní za kalendářní rok.⁵¹

1.5.2. Předmět daně

Předmětem daně jsou peněžní příjmy, nepeněžní příjmy, ale i příjmy získané pomocí směny, které můžeme rozdělit do těchto kategorií:

⁵⁰ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTLERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s.7

⁵¹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTLERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 8

- § 6 ZDP příjmy ze závislé činnosti

Do příjmů ze závislé činnosti se zahrnují příjmy z pracovněprávního poměru a příjmy konané na dohody o pracích konané mimo pracovní poměr.⁵² Jsou dva druhy dohod o pracích konané mimo pracovní poměr: dohoda o pracovní činnosti (dále jen „DPČ“) a dohoda o provedení práce (dále jen „DPP“). Základním rozdílem mezi těmito dohodami je, že DPP se uzavírá na odpracování maximálně 300 hodin za rok u jednoho zaměstnavatele, přičemž výdělek do 10 000 Kč nepodléhá odvodu sociálního a zdravotního pojištění.⁵³ Oproti tomu na DPČ lze odpracovat více než 300 hodin za rok, avšak týdenní odpracovaná doba by neměla přesahovat 20 hodin.⁵⁴

Dále se do § 6 ZDP zahrnují příjmy za práci člena družstva, společníka s.r.o. a komanditisty v komanditní společnosti. Příjmem se také rozumí odměna likvidátorovi nebo členovi orgánu právnické osoby.⁵⁵

- § 7 ZDP příjmy ze samostatné činnosti

Do příjmů ze samostatné činnosti se zahrnují příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství. Dále pak příjmy ze živnostenského podnikání a také příjmy z podnikání, které není podmíněno živnostenským oprávněním, ale jiným podnikatelským oprávněním. Zařazují se zde i podíl na zisku společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře v komanditní společnosti, příjem z výkonu nezávislého povolání, příjem z nájmu majetku vloženého v obchodním majetku nebo příjmy z užití či poskytnutí práv patří mezi příjmy § 7 ZDP.⁵⁶

- § 8 ZDP příjmy z kapitálového majetku

Do příjmů z kapitálového majetku se zahrnují různé formy podílů na zisku z obchodních korporací, úroky z držby cenných papírů, výnosy z dluhopisů a výnosy z účasti tichého společníka nebo úroky z vkladních knížek. Dále sem patří příjmy z penzijního připojištění, penzijního spoření a úroky nebo jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a

⁵² Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §6

⁵³ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, §75

⁵⁴ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, §76

⁵⁵ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §6

⁵⁶ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §7

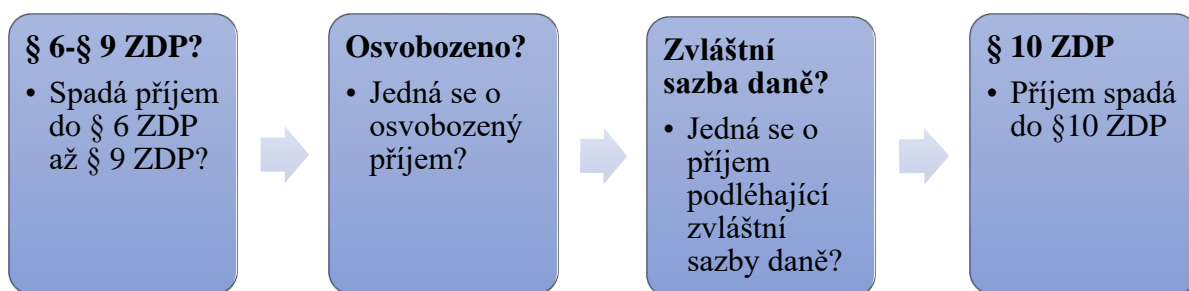
zápůjček. Taktéž se sem řadí příjmy, které plynou z práva na splacení dluhopisu a vkladního listu, který byl vydán jako cenný papír.⁵⁷

- § 9 ZDP příjmy z nájmu

Do této kategorie se řadí příjmy plynoucí z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a příjmy z nájmu movitých věcí, které nejsou příležitostné, mají tedy dlouhodobé trvání.⁵⁸

- § 10 ZDP ostatní příjmy

Mezi ostatní příjmy patří příjmy, které nelze zařadit do § 6 ZDP až § 9 ZDP a taktéž netvoří samostatný základ daně. Do této kategorie řadíme nejčastěji příležitostné příjmy a nájmy. Dále sem také patří přijaté výživné a důchod. Pro upřesnění, zda se opravdu jedná o příjem § 10 ZDP zobrazuje následující schéma, které zodpovídá na otázky, které je třeba si zodpovědět.⁵⁹

Obrázek 3 Schéma pro správné zařazení příjmu do § 10 ZDP (Zdroj: vlastní zpracování dle⁶⁰)

1.5.3. Osvobození od daně

V určitých případech se může stát, že poplatníkovi plynou příjmy, které jsou osvobozené od daně. Podmínky pro osvobození jsou různé, avšak nejčastěji se užívá časová lhůta. Lhůta obecně začíná běžet další den od stanoveného počátku pro počítání lhůty. Později se do daňového přiznání osvobozené příjmy neuvádí, ale spadá na ně oznamovací

⁵⁷ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §8

⁵⁸ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §9

⁵⁹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §10

⁶⁰ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §6 - §10

povinnost daňové správě, pokud poplatník přesáhne částku 5 000 000 Kč z titulu osvobozených příjmů z dědictví nebo daru, tak je povinen tuto skutečnost oznámit daňové správě do řádného data podání daňového přiznání.⁶¹

Osvobozeným příjmem od daně je například prodej rodinného domu a souvisejících pozemků, které nemají nebytový prostor jiný, než je garáž, sklep či komora, kde je časový test a podmínka, že prodávající zde měl své bydliště alespoň 2 roky před prodejem. Osvobození se nevztahuje na prodej nemovitého majetku, který byl součástí obchodního majetku společnosti do 2 let od jeho vyřazení z obchodního majetku.⁶²

Dále jsou osvobozené dávky nebo služby, které plynou z nemocenského pojištění, důchodového pojištění a sociálního pojištění, státní politiky zaměstnanosti nebo dávky spojené s péčí o dítě a dávky pro osoby se zdravotním pojištěním.⁶³

Taktéž se osvobozují bezúplatné příjmy, které byly nabyty dědictvím nebo odkazem.⁶⁴

1.5.4. Paušální výdaje, skutečné výdaje a paušální daň

Podnikatel si v rámci svého podnikání zvolí, jakým způsobem bude uplatňovat svoje výdaje. Pokud se podnikatel rozhodne uplatňovat **skutečné výdaje**, tak svoje výdaje musí být schopný doložit fakturou nebo jednoduchým daňovým dokladem, které vede ve své daňové evidenci nebo účetnictví.⁶⁵

Dalším způsobem při uplatňování výdajů jsou **paušální výdaje**. Paušální výdaje oproti skutečným nemusí podnikatel dokazovat, že je opravdu cíleně použil na zajištění příjmů. Výdaje se počítají jako procentuální částka z příjmů, kde zákon určuje maximální hranici. Poplatník, který uplatňuje paušální výdaje, má povinnost vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek.⁶⁶

⁶¹ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s. 146-147

⁶² Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §4

⁶³ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §4

⁶⁴ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §4a

⁶⁵ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s. 73

⁶⁶ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §7

Tabulka 3 Přehled výše paušálních výdajů pro podnikatele. (Zdroj: vlastní zpracování dle ⁶⁷)

Procentuální výše	Maximální částka	Příjem plynoucí z:
80 %	1 600 000 Kč	zemědělské výroby, lesní a vodní hospodářství řemeslného podnikání
60 %	1 200 000 Kč	živnostenského podnikání
30 %	600 000 Kč	nájmu majetku v obchodním rejstříku
40 %	800 000 Kč	ostatní příjmy ze samostatné činnosti

Od 1. ledna roku 2021 je pro podnikatele možnost využívat **paušální daň**. Paušální daň je odvod zdravotního pojištění, sociálního pojištění a daně z příjmů FO v jedné platbě, tedy určitá jednoduchost pro podnikatele. K paušální dani se mohou přihlásit podnikatelé, kteří:

- nejsou plátcí DPH,
- nevykonávají funkci společníka veřejné obchodní společnosti /komplementáře komanditní společnosti,
- nejsou dlužníky v insolvenčním řízení,
- negenerují příjmy ze závislé činnosti,
- nemají příjem převyšující 2 000 000 Kč.

Pokud podnikatel splňuje všechny podmínky, tak je zařazen do pásma dle jeho příjmu za předchozí kalendářní rok:

- **I. Pásmo** do výše příjmů 1 000 000 Kč za předchozí kalendářní rok
- **II. Pásmo** do výše příjmů 1 500 000 Kč za předchozí kalendářní rok
- **III. Pásmo** do výše příjmů 2 000 000 Kč za předchozí kalendářní rok

Paušální pásmo si podnikatel zvolí do 10. ledna na celý kalendářní rok. Pokud podnikatel je ve vyšším pásmu a splňuje podmínky pro přechod do nižšího pásma, tak Přejít do nižšího pásma může až po skončení kalendářního roku opět v termínu do 10. ledna. ⁶⁸

⁶⁷ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §7

⁶⁸ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s.73-87

Podnikatel v první pásmu zaplatí za měsíc 6 208 Kč, která obsahuje zdravotní pojištění ve výši 2 722 Kč, sociální pojištění ve výši 3 386 Kč a také daň z příjmů FO, která je 100 Kč. Tedy podnikatel za rok odvede dohromady 74 496 Kč.⁶⁹

V druhém pásmu odvede podnikatel za rok 192 000 Kč, tedy 16 000 Kč za měsíc a ve třetím pásmu 312 000 Kč ročně, což za měsíc činí 26 000 Kč.⁷⁰

Tabulka 4: Podrobně rozepsané hodnoty paušální daně 2023 (Zdroj: vlastní zpracování dle:⁷¹)

	Zdravotní pojištění	Sociální pojištění	Daň z příjmů	Celková platba
I. Pásmo	2 722 Kč	3 386 Kč	100 Kč	6 208 Kč
II. Pásmo	3 591 Kč	7 446 Kč	4 936 Kč	16 000 Kč
III. Pásmo	5 292 Kč	11 388 Kč	9 320 Kč	26 000 Kč

Pokud podnikatel během kalendářního roku poruší jednu z podmínek, například, že se musí stát plátcem DPH, tak přestává být poplatníkem v paušálním režimu až po uplynutí trvajícího kalendářního roku, kdy byly podmínky porušeny. Pokud jsou podmínky porušeny, tak podnikatel v následujícím roce musí podat daňové přiznání, které se jinak nepodávají a vystoupit z režimu paušální daně.⁷²

Předtím než podnikatel začne uplatňovat reálné výdaje nebo paušální výdaje nebo paušální daň, tak by měl zvážit všechny daňové a účetní dopady, které každá možnost přináší.

1.5.5. Výpočet daňové povinnosti pro FO

Pro stanovení výsledné daně či daňového bonusu je důležité správné určení základu daně. **Základ daně** se skládá z dílčích základů daně § 6 ZDP až § 10 ZDP, kde jsou příjmy poníženy o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Příjmy dle § 6 ZDP musí nabývat kladnou hodnotu nebo nulovou hodnotu a neodečítají se od něj žádné

⁶⁹ DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023, s. 15

⁷⁰ DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023, s. 15

⁷¹ DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023, s. 15

⁷² HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s.73-87

výdaje s těmi příjmy spojené, totéž platí pro příjmy plynoucí z § 8 ZDP.⁷³ Pro příjmy ze samostatné činnosti a pro z příjmy z nájmu platí, že jejich základ daně může nabývat i záporných hodnot, tedy může vzniknout ztráta. Tuto ztrátu si lze poté uplatnit v následujících 5 letech, které jsou bezprostředně za určitým daňovým obdobím, kdy tato ztráta vznikla. Poplatník si sám může určit, jak s daňovou ztrátou bude nakládat, tedy v jakých částkách.⁷⁴ Součtem těchto dílčích základů daně vzniká základ daně. **Do základu daně se nezahrnují** osvobozené příjmy dle § 4 ZDP, nebo příjmy, které nejsou předmětem daně dle § 3 odst. 4 ZDP. Do příjmů, které nejsou předmětem daně patří například příjmy z vypořádání manželů či příjmy v podobě nabytí akcií nebo podílových listů, které se dle zákona upravují podmínkami majetku státu na jiné osoby.⁷⁵ Do základu daně se taktéž nezahrnují položky, které musí být podrobeny zvláštní sazbou daně dle § 36 ZDP. **Od základu daně si lze odečíst** nezdanitelné částky, které jsou uvedené v § 15 ZDP. Může se jednat o dar, který byl poskytnut útulku nebo na dobročinnou činnost. Hodnota daru se může odečíst, pokud dar činí alespoň 1 000 Kč anebo je ve výši alespoň 2 % ze základu daně. Maximální výše daru, kterou si lze odečíst od základu daně je 15 % ze základu daně. Pokud si poplatník platí soukromé životní pojištění, tak si v maximální částce 24 000 Kč může snížit základ daně. Do nezdanitelných částek daně se zahrnuje také darování krve, kde za jeden odběr si může odečíst 3 000 Kč.⁷⁶

Po odečtení nezdanitelných částek daně vznikne upravený základ daně, který se zaokrouhluje na celé sto Kč dolů. Následně je odečtena 15 % daň. Pokud poplatník má základ daně, který je vyšší než 48násobek průměrné mzdy, tedy základ daně je vyšší než 2 080 368 Kč, tak se použije sazba daně 23 % na všechny příjmy nad tento limit.⁷⁷

Následným krokem je odečet slev na dani a daňových zvýhodnění. Slevy na dani jsou uvedeny v § 35ba ZDP, kde se jedná o slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč, slevu na manželku ve výši 24 840 Kč, slevu na studenta ve výši 4 020 Kč a slevy na invaliditu v různých stupních. Dle § 35bb si lze odečíst slevu za umístění dítěte, pokud žije

⁷³ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §6 - §10

⁷⁴ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s. 135-138

⁷⁵ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §3 - §4

⁷⁶ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §15

⁷⁷ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §16

vyživované dítě ve společné domácnosti, a to v maximální výši minimální mzdy, tedy 17 300 Kč. Daňové zvýhodnění na děti jsou uvedeny v § 35c ZDP.⁷⁸

Po odečtu slev a daňových zvýhodnění vznikne upravená daň, kterou si lze ponížít o zaplacené zálohy. Zálohy je povinen podnikatel odvádět, pokud jeho poslední daňová povinnost překročila 30 000 Kč. Zálohy platí podnikatel pololetně, pokud jeho poslední daňová povinnost nepřesáhla 150 000 Kč ve výši 40 %. Další pásmo pro odvod záloh je čtvrtletní v případě, pokud podnikatelova poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, a tedy platí zálohy ve výši 25 % z jeho poslední známé daňové povinnosti.⁷⁹

Odečtem záloh vznikne výsledná daňová povinnost. Jestliže je hodnota kladná, tak je tuto částku povinen zaplatit a odvést správci daně. Pokud avšak je hodnota výsledné daňové povinnosti záporná, tak vzniká daňový bonus, tak si o tuto částku v rámci daňového přiznání musí zažádat.

Tabulka 5 Výpočet daňové povinnosti pro FO (zdroj: vlastní zpracování dle⁸⁰)

Dílčí základy daně § 6 + kladná hodnota § 7 - § 10 ZDP
Příjmy – výdaje
Základ daně
- nezdanitelné položky
Základ daně po odečtení nezdanitelných položek
zaokrouhlení na celé 100 Kč dolů
sazba daně 15 % (23 %)
- slevy
Daňová povinnost po odečtu slev
- daňové zvýhodnění
Daňová povinnost po odečtu daňového zvýhodnění
- odečet záloh
Daňová povinnost po odečtu záloh
Výsledná daňová povinnost

⁷⁸ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §35 - §35c

⁷⁹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §38a

⁸⁰ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

1.5.6. Povinnosti poplatníka vůči správci daně

Poplatník, který je daňový rezident ČR, má povinnost se registrovat k dani z příjmů FO do 15 dnů ode dne, kdy začal vykonávat svou samostatnou činnost, nebo dnem, kdy přijal příjem ze samostatné činnosti. Místní příslušnost správce daně se u FO řídí místem pobytu daného podnikatele. Tedy dle jeho trvalé adresy, adresy hlášeného místa pobytu nebo místa, kde se převážně zdržuje na území ČR.⁸¹

Poplatník má povinnost podat daňové přiznání, pokud jeho roční příjmy překročily hranici 50 000 Kč za kalendářní rok 2023. Řádné daňové přiznání podá poplatník včas do 1. dubna 2024, ale jelikož je ten den svátek, tak se počítá podané včas 2. dubna 2024 písemně. Pokud poplatník podává přiznání elektronicky, tak se pro něj lhůta prodlužuje až do 1. května 2024, ale 1. května je taktéž svátek, počítá se tedy 2. května 2024. Pokud poplatníkovi zpracovává daňové přiznání daňový poradce, tak se pak termín pro podání řádného přiznání posunuje do 1. července 2024.

Opravné daňové přiznání se podává v případě, kdy poplatník již zaslal řádné přiznání a posléze zjistil nějakou nesrovnalost, tudíž má do termínu podání řádného přiznání možnost podat opravné přiznání.⁸²

Jestliže poplatník zjistí po termínu podání řádného daňového přiznání nějakou chybu, tak je povinen podat dodatečné daňové přiznání. Jelikož se jedná o opravný prostředek, tak je spojen se sankcemi, kterými jsou úroky z prodlení.⁸³

⁸¹ VYCHOPENĚ, Jiří; BRYCHTA, Ivan; MACHÁČEK, Ivan; DĚRGEL, Martin; PILAŘOVÁ, Ivana et al. Daň z příjmů 2023

⁸² Obecné informace. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/obecne-informace#:~:text=tiskopisem%20vydan%C3%BDm%20ministerstvem,-.Lh%C5%AFty%20pro%20pod%C3%A1n%C3%AD%20da%C5%88ov%C3%A9ho%20p%C5%99izn%C3%A1n%C3%AD,do%20.%204.%202024.>

⁸³ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s. 254-265

1.5.7. Odvody sociální a zdravotního pojištění

Podnikatel je povinen ze zákona odvést sociální a zdravotní pojištění. Sociální pojištění a zdravotní pojištění se počítá z vyměřovacího základu, který tvoří 50 % z dílčího základu daně § 7 ZDP, a který může být ponížěn o daňovou ztrátu.⁸⁴

Sociální pojištění

Sociální pojištění se skládá z pojistného na důchodovém pojištění, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zdravotním pojištění. Pro sociální pojištění je stanovena minimální a maximální hranice:

- Minimální hranice při podnikání na vedlejší činnost činí 1 178 Kč
- Minimální hranice při podnikání na hlavní činnost činí 2 944 Kč

Procentuální částka odvodu z vyměřovacího základu je 29,2 %.

Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění má stanovenou jen minimální hranici pro odvod při podnikání na hlavní činnost a to je 2 722 Kč. Výpočet pojistného na zdravotním pojištění je poté 13,5 % z vyměřovacího základu.⁸⁵

1.5.8. Daňová evidence a účetnictví

Daňová evidence

Cílem daňové evidence je poskytnout informace k určení výše základu daně z příjmů pro subjekty, které nejsou účetními jednotkami. Daňová evidence není administrativně náročná a pokud je podnikatel pečlivý, tak je schopný si ji vést sám.

Je možné si vést daňovou evidenci v programu Microsoft Excelu či použít sešit, do kterého bude vše sepisovat ručně. Spíše se doporučuje systém na daňovou evidenci, který je volně dostupný na internetu.

⁸⁴ HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory, s. 163-172

⁸⁵ Odvody OSVČ: jak na zdravotní a sociální pojištění? Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/jak-na-zdravotni-a-socialni-pojisteni>

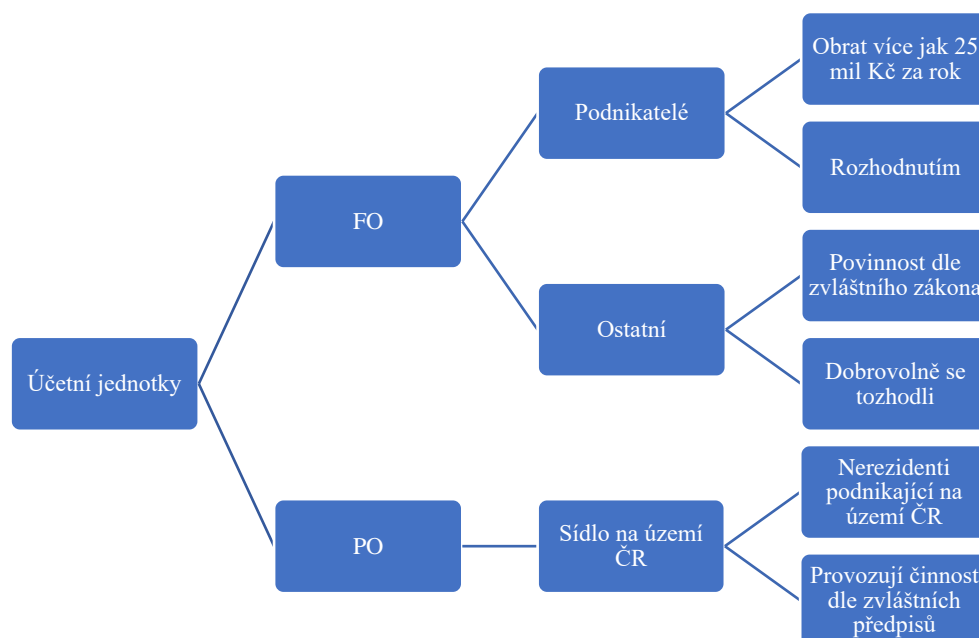
Daňová evidence a zaevidované doklady musí mít postupný časový sled. Pokud podnikatel vlastní majetek, který odepisuje, tak ten je třeba zavést do daňové evidence. Dále pak je třeba evidovat mzdové listy, zda podnikatel vyplácí mzdy. Dále je třeba evidovat pohledávky a závazky, které vznikly v daném zdaňovacím roce, kdy došlo k ukončení pronájmu.

Pokud podnikatel uplatňuje paušální výdaje, tak musí ve své daňové evidenci mít jen záznamy o evidenci pohledávek, které vznikají v souvislosti se svou činností nebo jinou provozovanou samostatnou činností.⁸⁶

Účetnictví

Účetnictví vedou účetní jednotky, které jsou dle zákona o účetnictví:

Obrázek 4: Znárodnění rozdělení účetních jednotek. (Zdroj: vlastní zpracování dle:⁸⁷)

Účetní jednotka má povinnost vést účetnictví, což je souvztažnost účtů, které mají stranu MD (má dáti) a stranu D (dal). Tento způsob vedení účetnictví je velmi spolehlivý a ukazuje pravdivě, jak na tom účetní jednotka je v jakýkoliv moment jejího účetního období.

⁸⁶ DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023, s.8-16

⁸⁷ DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2023, s.8

Účetní jednotka si sama zvolí své účetní období. Je možné si zvolit, že účetní období je shodné s kalendářním rokem nebo účetní jednotka si zvolí hospodářský rok, který musí začínat jiným měsícem, než je leden.

V účetnictví jsou aktiva a pasiva. Aktiva obsahují dlouhodobý majetek a oprávkky k dlouhodobému majetku. Dále zde jsou oběžná aktiva, která tvoří materiál, zásoby, pohledávky a peněžní prostředky. Oproti tomu pasiva obsahují vlastní kapitál, kde je vlastní kapitál, rezervy nebo výsledky hospodaření. V cizích zdrojích jsou závazky. Musí zde platit bilanční rovnost, kdy aktiva se rovnají pasivům.⁸⁸

⁸⁸ BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana; PŠENKOVÁ, Yveta et al. Účetnictví podnikatelů 2023

1.6. Daně z příjmů PO

Daně z příjmů PO se vztahují na veškeré podniky, společnosti a další právní formy podnikání, které generují příjem na území ČR. Daně z příjmů PO nemají progresivní sazbu daně. Od roku 2024 se sazba daně z příjmů PO zvyšuje z 19 % na 21 %.

1.6.1. Poplatníci daně PO

Poplatníci z daní PO jsou ty PO, které jsou zapsané v obchodním rejstříku, organizačních složkách státu, kterými se rozumí různá ministerstva, úřady a fondy. Fondy, které spadají do zdanění z příjmů PO jsou: podílové fondy, podfondy, penzijní fondy, svěřenecké fondy a fond ve správě.⁸⁹ Od roku 2014 platí, že poplatníkem daní z PO je také veřejně prospěšný poplatník. Veřejně prospěšný poplatník nebyl založen k tomu, aby vykonával svou podnikatelskou činnost, jedná se o neziskové organizace.⁹⁰

Poplatníky z daní PO lze rozdělit na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. Pokud je PO daňový nerezident, tak zdaňuje pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Daňovými rezidenty jsou ty PO, které mají na území ČR své sídlo nebo místo vedení. Jejich daňová povinnost je ze zdrojů plynoucí na území ČR i mimo nich.⁹¹

1.6.2. Předmět daně

Do předmětu daně se počítají veškeré příjmy, které PO uskuteční ze svých podnikatelských činností a nakládáním s obchodním majetkem, které mohou mít charakter peněžní, nepeněžní nebo dosáhnutý směnou.⁹² Do předmětu daně nelze zahrnout příjmy získané nabytím akcií nebo příjmy, které plynou ze společenství vlastníků jednotek.⁹³

⁸⁹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, §17

⁹⁰ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s.8

⁹¹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s.8

⁹² Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů, §18

⁹³ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s.80-81

1.6.3. Osvobozené příjmy

Jak již zaznělo u FO, tak i PO má nárok po splnění daných podmínek na osvobození od daně různých příjmů, ale oproti FO nemají tak velký výčet. Příkladem je příjem od dceřiné společnosti, která je nerezidentem ČR, ale rezidentem jiného členského státu EU nebo příjem od mateřské společnosti, která je rezidentem ČR a drží alespoň 10 % podílu na základním kapitálu minimálně po dobu 12 po sobě jdoucích měsíců.⁹⁴

1.6.4. Výpočet daňové povinnosti pro s.r.o.

Pro výpočet daňové povinnosti je prvním krokem určení výsledku hospodaření, který se určí jako výnosy mínus náklady. Tento výsledek hospodaření vychází z účetnictví, které je subjekt povinen vést. Do základu daně nelze zahrnout příjmy, které jsou osvobozené dle § 19 ZDP nebo příjmy, které nejsou předmětem daně. Dále je třeba zjištěný výsledek hospodaření upravit o položky snižující nebo zvyšující základ daně či odčitatelné položky od základu daně. Příkladem položky zvyšující základ daně jsou daňově neúčinné náklady, a naopak mezi položky snižující základ daně jsou daňově účinné náklady. Po úpravě základu daně se tato hodnota zaokrouhlí na celé tisíce Kč dolů a použije se 19 % sazba daně a tím vzniká daňová povinnost, kterou lze upravit o slevy na dani a zálohy, které poplatník platil v daném zdaňovacím období.

Z takto upravené daňové povinnosti vznikne kladná hodnota označovaná jako nedoplatek, který musí subjekt odvést správci daně anebo přeplatek, který je záporný a v daňovém přiznání si o něj musí zažádat.⁹⁵

⁹⁴ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTLERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 79-82

⁹⁵ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTLERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 79-85

Tabulka 6 Výpočet daňové povinnosti pro PO (Zdroj: vlastní zpracování dle ⁹⁶)

Výsledek hospodaření
[Výnosy – Náklady]
+ položky zvyšující výsledek hospodaření
- položky snižující výsledek hospodaření
Základ daně
- odčitatelné položky od základu daně
Snížený základ daně
zaokrouhlení na celé 1 000 Kč dolů
sazba daně 19 %
- uplatnění slev
Daňová povinnost po uplatnění slev
- zaplacené zálohy
Daňová povinnost po odečtu záloh
Výsledná daňová povinnost doplatek/přeplatek

1.6.5. Povinnosti PO vůči správci daně

Každá PO má povinnost podat daňové přiznání i v případě, že generuje nulový příjem nebo daňovou ztrátu. Daňové přiznání se podává do tří měsíců od uplynutí jeho zdaňovacího období nebo do šesti měsíců, pokud účetní jednotka má ze zákona povinnost ověřit svoji účetní závěrku auditorem nebo pokud daňové přiznání zpracovává daňový poradce.⁹⁷

Řádné daňové přiznání tedy PO podá včas za rok 2023 do 01. 04. 2024, ale jelikož na tento den připadá svátek, tak se přesouvá na 02. 04. 2024. Stejně platí jak pro FO, tak i pro PO, že pokud podávají daňové přiznání elektronicky, tak je možné podat včas 01. 05.

⁹⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 79-85

⁹⁷ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 16-18

2024 respektive 02. 05. 2024 Jestliže PO využívá služeb daňového poradce, tak se daňové přiznání podá včas do 01. 07. 2024.⁹⁸

⁹⁸ DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019, s. 16-18

2. ANALYTICKÁ ČÁST

V analytické části bude představena podnikatelka, která je poplatníkem DPFO. Nejprve bude podnikatelce vypočtena daňová povinnost u DPFO, kdy budou užity reálné výdaje a poté paušální výdaje. Dále budou vypočteny odvody na sociální pojištění a zdravotní pojištění a vypočten čistý zisk. Pro podnikatelku nebude využita možnost paušální daně, protože nespĺňuje podmínku výše příjmu do 2 milionu Kč a je plátce DPH. Následně bude porovnána výsledná daňová povinnost za použití reálných výdajů a paušálních výdajů.

2.1. Popis daňového subjektu

Paní Ing. Emilie Novotná podniká na hlavní činnost, kde vede účetnictví a daňové evidence podnikatelům. Vázanou živnost získala v roce 2021 a od té doby si vybudovala svoji klientelu, která se k ní vždy vrací. Mimo vedení účetnictví podniká paní Novotná také dle zvláštních předpisů ŽZ jako daňový poradce. Zkoušky daňového poradce absolvovala v roce 2022. Ve volném čase paní Novotná vyučuje na vysoké škole jako specialista na daně.

Paní Novotná si vede daňovou evidenci, pro kterou nevyužívá žádný program, ale Microsoft Excel.

Od 01. 05. 2022 se stala paní Novotná plátcem DPH.

V domácnosti bydlí s manželem, který je zaměstnaný a mají spolu dvě dcery ve věku 5 a 8 let. Paní Novotná si uplatňuje slevu na obě její dcery a zároveň si paní Novotná uplatňuje slevu na umístění dítěte.

Tabulka 7 Popis subjektu

Popis subjektu	
Jméno a příjmení	Ing. Emilie Novotná
Datum narození	13.10.1989
IČO	12345678
DIČ	CZ8960135632
Plátce DPH od	01.05.2022
Předmět podnikání	Vedení účetnictví

Druh živnosti	Vázaná živnost
Předmět podnikání	Daňové poradenství
Druh podnikání	Podnikání dle zákona č. 523/1992 Sb.

2.2. Průběh ekonomické činnosti za rok 2023

Paní Novotná podniká na hlavní činnost, tedy příjmy ze samostatné činnosti jsou jejím hlavním zdrojem příjmů. Vedení účetnictví a daňové poradenství v jejím blízkém okolí nikdo jiný neprovozuje a díky tomu má stálou klientelu. Vedení účetnictví jí vydělává více než daňové poradenství, protože daňové poradenství většinou poskytuje narázově. Celkové příjmy z vedení účetnictví za rok 2023 činí 1 500 000 Kč. Reálné výdaje, které vynaložila jsou 750 000 Kč. Příjmy z poskytování daňového poradenství jsou 1 150 000 Kč a reálné výdaje jsou 320 000 Kč. Paní Novotná po důsledném uvážení rozhodla uplatňovat paušální výdaje, protože pro ni výhodnější. Paušální výdaje si uplatnila v 60 % a 40 % výši, protože každá z dílčích položek spadá do jiné kategorie.

Během roku darovala 12 500 Kč pro útulek s opuštěnými kočkami. Taktéž byla darovat 1x krev v místní nemocnici. Úroky z hypotečního úvěru, který získala na konci roku 2022, hradila v měsíční částce 12 500 Kč a v celkové částce 150 000 Kč za rok. Úroky se dají uplatnit jako nezdanitelné částky daně do výše 150 000 Kč.

Paní Novotná si platila soukromé životní pojištění, které hradila měsíčně v částce 2 800 Kč, kdy na konci roku zaplatila 33 600 Kč. Maximální částka, která může být uplatněna ve výpočtu daňové povinnosti je 24 000 Kč.

V průběhu měsíce května se paní Novotná zapojila do radiové soutěže a vyhrála 15 000 Kč. Příjmy z výher jsou do 1 000 000 Kč osvobozeny a nebudou uvedeny v daňovém přiznání.

Paní Novotná si pořídila osobní automobil, který využívá výhradně pro její podnikání. Osobní automobil byl zařazen do obchodního majetku. Jelikož se nejedná o nový automobil dle zákona o DPH si nemůže uplatnit mimořádný odpočet DPH. Pořizovací cena automobilu byla 750 000 Kč včetně DPH.

2.3. Daňová povinnost za rok 2023

Před stanovením konečné daňové povinnosti se paní Novotná snaží použít dostatečné prostředky pro její daňovou optimalizaci tím snížit daňové zatížení. Daňové přiznání za rok 2023 podává elektronicky do data 02. 05. 2024.

2.3.1. Dílčí položky k určení daňové povinnosti

Příjmy ze závislé činnosti § 6 ZDP

Paní Novotná ve volném čase vyučuje na vysoké škole jako specialista na daně. Tento příjem spadá do § 6 ZDP příjem ze závislé činnosti.

a. Výpočet měsíční čisté mzdy ze závislé činnosti

Pro výpočet čisté mzdy paní Novotné ze závislé činnosti se určí hrubá mzda. Hrubá měsíční mzda je ve výši 23 583 Kč. Od hrubé mzdy je odečteno sociální pojištění ve výši 6,5 % a výsledek je zaokrouhlený na celé Kč nahoru, tedy 1 533 Kč a taktéž zdravotní pojištění ve výši 4,5 % činí 1 042 Kč. Nyní se hrubá mzda zaokrouhlí na celé 100 Kč nahoru a podrobí se 15 % dani. Od daně je odečtena sleva na poplatníka a slevy na dvě děti. Po odečtení slev paní Novotné vznikl daňový bonus, který může vzniknout pouze pokud poplatník uplatňuje slevy na děti. Čistý měsíční příjem se poté určí jako: hrubá mzda – sociální pojištění – zdravotní pojištění – daň po odečtení slev.

Čistá měsíční mzda paní Novotné činí 23 145 Kč.

Tabulka 8 Výpočet čisté měsíční mzdy

Za měsíc	23 583 Kč
Sociální pojištění 6,5 %	1 533 Kč
Zdravotní pojištění 4,5 %	1 062 Kč
15 % z hrubé mzdy	3 540 Kč
Sleva na poplatníka	2 570 Kč
Sleva na 1. dítě	1 267 Kč
sleva na 2. dítě	1 860 Kč
Daň po odečtení slev	- 2 157 Kč
Čistý měsíční příjem	23 145 Kč
Čistý roční příjem	277 740 Kč

Za rok 2023 si paní Novotná vydělala celkově 277 740 Kč. V § 6 ZDP si nelze odečíst náklady spojené s tímto příjmem. Tedy roční čistá mzda je dílčí základ daně § 6 ZDP.

Tabulka 9 Příjmy ze závislé činnosti § 6 ZDP

Příjem ze závislé činnosti § 6 ZDP	
Hrubý příjem za měsíc	23 583 Kč
Čistý příjem za měsíc	23 145 Kč
Čistý příjem za rok	277 740 Kč

Příjmy ze samostatné činnosti § 7 ZDP

Paní Novotná při podnikání na základě živnosti vázané, tedy vedení účetnictví a daňové evidence ostatním subjektům, si v daňové evidenci vyčíslila reálné náklady ve výši 750 000 Kč. Paušální výdaje si lze v tomto případě v 60 % výši, a to do maximální částky 1 200 000 Kč.

Tabulka 10 Příjem z vedení účetnictví § 7 ZDP

Příjem z vedení účetnictví			
Příjmy:	1 500 000 Kč	Příjmy:	1 500 000 Kč
Reálné výdaje:	750 000 Kč	Paušální výdaje (60 %):	900 000 Kč
ZD:	750 000 Kč	ZD:	600 000 Kč

Oproti příjmům plynoucím z činnosti daňového poradce si paní Novotná eviduje reálné výdaje ve výši 320 000 Kč. Činnosti daňového poradce spadají v paušálních výdajích do kategorie, kde si lze uplatnit 40 % z příjmů, avšak ne více než 800 000 Kč.

Tabulka 11 Příjem z daňového poradenství § 7 ZDP

Příjem z daňového poradenství			
Příjmy:	1 150 000 Kč	Příjmy:	1 150 000 Kč
Reálné výdaje:	320 000 Kč	Paušální výdaje (40 %):	460 000 Kč
ZD:	830 000 Kč	ZD:	690 000 Kč

Celkový základ daně pro příjmy plynoucí ze samostatné činnosti § 7 ZDP se stanoví jako součet jeho dílčích příjmů.

Tabulka 12 Výpočet základu daně pro příjmy plynoucí z § 7 ZDP

Výpočet ZD pro § 7 ZDP		
	Reálné výdaje	Paušální výdaje
Vedení účetnictví:	750 000 Kč	600 000 Kč
Daňové poradenství:	830 000 Kč	690 000 Kč
Celkem:	1 580 000 Kč	1 290 000 Kč

Odpisy automobilu

Paní Novotná se rozhodla o koupi automobilu v lednu v roce 2023, z důvodu lepší dostupnosti k jejím klientům. Automobil zařadila do obchodního majetku, avšak automobil nebyl nový, a proto na něj nelze uplatnit mimořádný odpočet DPH.

Pořizovací cena automobilu činila 750 000 Kč. Osobní automobil patří do odpisové skupiny 2. Lze se rozhodnout, zda se bude automobil odepisovat zrychleně či rovnoměrně. Paní Novotná si zvolila metodu zrychlených odpisů. Po zvolení druhu odpisování to již nelze změnit.

Tabulka 13 Daňové odpisy osobního automobilu

Daňové odpisy dle § 32 ZDP			
Rok	Zůstatková cena	Roční odpis	Odpisy celkem
2023	750 000	150 000	150 000
2024	600 000	240 000	390 000
2025	360 000	180 000	570 000
2026	180 000	120 000	690 000
2027	60 000	60 000	750 000

Zrychlené odpisy dle §32 ZDP se počítají v prvním roce následujícím způsobem:

$$1. rok = \frac{\text{Vstupní cena}}{\text{koeficient 1.roku}} \text{ tedy v případě paní Novotné je to } 1. rok = \frac{75\,0000}{5}$$

Odpisy v dalších letech se vypočítají $\frac{2 \cdot \text{zůstatková cena}}{\text{koeficient dalších let-roky započítané}}$. Pro upřesnění vzorce $\frac{2 \cdot 600\,000}{6-1}$, kdy v každém následujícím roce se od koeficientu 6 odečte další rok, který již byl započítaný.

Pro určení účetních odpisů si subjekty vždy zvolí sám očekávanou dobu životnosti majetku. Pro osobní automobil si subjekt určil dobu živnosti 10 let, což se rovná i době odepisování. Účetní odpisy se určují s přenosní na měsíce. Paní Novotná si určila, že se majetek bude odepisovat od měsíce následujícího, kdy byl majetek zařazen do obchodního majetku.

Tabulka 14 Účetní odpisy osobního automobilu.

Účetní odpisy	
Pořizovací cena:	750 000 Kč
Doba odepisování:	10 let
Počet měsíců:	120
Měsíční odpis:	6 250 Kč
Roční odpis:	75 000 Kč

Účetní odpisy se vypočítají jako celková pořizovací cena dělena dobou odepisování v přepočtu na měsíce, tedy $750\,000/120$, kdy vyjde 6 250 Kč účetní odpis na měsíc.

2.3.2. Výpočet daňové povinnosti za rok 2023

Nyní bude stanovena daňová povinnost paní Novotné za rok 2023. Výpočet daňové povinnosti bude nejprve s použitím reálných výdajů, které si paní Novotná zapisuje ve své daňové evidenci a poté za pomoci paušálních výdajů.

Pomocí reálných výdajů

V tabulce 15 lze vidět postupné kroky vedoucí k vyčíslení výsledné daňové povinnosti za použití reálných výdajů.

Tabulka 15 Výpočet daňové povinnosti za použití reálných výdajů

Dílčí ZD § 6 ZDP		277 740 Kč
Dílčí ZD § 7 ZDP		1 580 000 Kč
Příjmy		2 650 000 Kč
Reálné výdaje		1 070 000 Kč
Základ daně		1 857 740 Kč
Nezdanitelné části ZD	Dar	12 500 Kč
	Úroky z hypotečního úvěru	150 000 Kč
	Darování krve	3 000 Kč
	Soukromé životní pojištění	24 000 Kč
Nezdanitelné části ZD celkem		189 500 Kč
Základ daně po odečtení nezdanitelných částek		1 668 240 Kč
Základ daně zaokrouhlený na 100 dolů		1 668 200 Kč
15% sazba daně		250 230 Kč
Slevy	Poplatník	30 840 Kč
	Umístění dítěte	8 450 Kč
Celková sleva na dani		39 290 Kč
Daň po slevách		210 940 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě		15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na 2. dítě		22 320 Kč
Konečná daňová povinnost		173 416 Kč
Čistý zisk		1 346 994 Kč

Výpočet daňové povinnosti s použitím reálných výdajů, které si paní Novotná eviduje v daňové evidenci.

Základem daně jsou dílčí základy daně § 6 ZDP a § 7 ZDP. Do základu daně nejsou počítány osvobozené příjmy, tedy výhra v rádiu v celkové částce 15 000 Kč není uvedena

ve výpočtu daňové povinnosti. Od základu daně, který je v případě uplatňování reálných výdajů je 1 863 000 Kč si snížíme základ daně od nezdanitelné částky, které jsou dar v částce 12 500 Kč, úroky z hypotečního úvěru ve výši 150 000 Kč, darování krve je ohodnoceno částkou 3 000 Kč a pokud si subjekt odvádí měsíčně na soukromé životní pojištění, tak ačkoliv si paní Novotná odvedla dohromady 33 600 Kč za rok, tak pro výpočet daňové povinnosti je maximální výše 24 000 Kč. Základ daně snížený o nezdanitelné části zaokrouhlujeme na celé 100 Kč dolů, kdy z této částky vypočítáme 15 % daň, která se zaokrouhluje na celé Kč nahoru. Daň v tomto případě vyšla na 250 230 Kč. Od daně lze odečíst slevu na poplatníka, což je 30 840 Kč a paní Novotná si uplatňuje slevu za umístění dítěte, kdy obě slevy dohromady dávají 39 290 Kč. Dále si paní Novotná uplatňuje daňové zvýhodnění na obě její dcery 15 204 Kč a 22 320 Kč. Konečná daňová povinnost pro paní Novotnou znamená **nedoplatek 173 416 Kč**.

Čistý zisk pro podnikatelku za užití reálných výdajů činí 1 352 254 Kč.

Pomocí paušálních výdajů

Tabulka 16 ukazuje výpočet daňové povinnosti za rok 2023 pro paní Novotnou za předpokladu, že využije při výpočtu své daňové povinnosti paušální výdaje.

Tabulka 16 Výpočet daňové povinnosti za použití paušálních výdajů

Dílčí ZD § 6 ZDP		277 740 Kč
Dílčí ZD § 7 ZDP		1 290 000 Kč
Příjmy		2 650 000 Kč
Paušální výdaje		1 360 000 Kč
Základ daně		1 567 740 Kč
Nezdanitelné části ZD	Dar	12 500 Kč
	Úroky z hypotečního úvěru	150 000 Kč
	Darování krve	3 000 Kč
	Soukromé životní pojištění	24 000 Kč
Nezdanitelné části ZD celkem		189 500 Kč
Základ daně po odečtení nezdanitelných částek		1 378 240 Kč
Základ daně zaokrouhlený na 100 dolů		1 378 200 Kč
15% sazba daně		206 730 Kč
Slevy	Poplatník	30 840 Kč
	Umístění dítěte	8 450 Kč
Celková sleva na dani		39 290 Kč

Daň po slevách	167 440 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na 2. dítě	22 320 Kč
Konečná daňová povinnost	129 916 Kč
Čistý zisk	1 452 409 Kč

Naprosto stejný postup byl použit u výpočtu daňové povinnosti, však za použití paušálních výdajů, kdy výsledný nedoplatek se rovná **129 916 Kč**.

Čistý zisk v této variantě činí 1 457 669 Kč.

2.3.3. Výpočet sociálního pojištění a zdravotního pojištění

Sociální pojištění

Pro výpočet sociálního pojištění se použije vyměřovací základ 50 % základu daně § 7 ZDP. Vyměřovací základ se poté vezme a porovná se s minimálním a maximálním odvodem na sociálním pojištění. Pokud je vypočtená částka nižší jak minimální hranice, tak se částka vypočítává z této minimální hranice pro odvod sociálního pojištění. Pokud avšak minimální hranici převyšuje a zároveň není vyšší než maximum odvodu na sociální pojištění, tak se částka vypočítává z této reálné hodnoty. Z vyměřovacího základu se poté odvede 29,2 %.

Tabulka 17 Výpočet sociálního pojištění

Odvod sociálního pojištění		
Druh uplatňování výdajů	Reálné	Paušální
Vyměřovací základ	1 580 000 Kč	1 290 000 Kč
50 % vyměřovacího základu	790 000 Kč	645 000 Kč
29,2 %	230 680 Kč	188 340 Kč
Měsíční záloha	19 223 Kč	15 695 Kč
Roční částka	230 680 Kč	188 340 Kč

Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění má stejný vyměřovací základ jako je u sociálního pojištění a tím je 50 % příjmů dle § 7 ZDP, kde se porovná 50 % částka s minimální částkou odvodu na zdravotním pojištění a pokud je tato částka vyšší, tak se odvádí 13,5 % z této částky.

Tabulka 18 Výpočet odvodu zdravotního pojištění

Odvod zdravotního pojištění		
Druh uplatňování výdajů	Reálné výdaje	Paušální výdaje
Vyměřovací základ	1 580 000 Kč	1 290 000 Kč
50 % vyměřovacího základu	790 000 Kč	645 000 Kč
13,5 %	106 650 Kč	87 075 Kč
Měsíční záloha	8 888 Kč	7 256 Kč
Roční částka	106 650 Kč	87 075 Kč

Porovnání výsledků

Tabulka 19 porovnává veškeré příjmy, které paní Novotná získala za rok 2023. Jedná se o příjem ze závislé činnosti § 6 ZDP a příjem ze samostatné činnosti § 7 ZDP. Od součtu příjmů jsou odečteny veškeré výdaje, které musela paní Novotná hradit v rámci roku. Výsledkem tabulky je porovnání rozdílů, kolik skutečně zůstane paní Novotné po uhrazení veškerých výdajů.

Ve variantě reálných výdajů vyšel rozdíl 1 150 894 Kč. Oproti tomu za použití paušálních výdajů vyšel rozdíl 1 256 309 Kč. Pomocí optimalizace daňové povinnosti za použití paušálních výdajů ušetřila v souhrnu paní Novotná 105 415 Kč.

Tabulka 19 Porovnání výsledků FO

	Reálné výdaje	Paušální výdaje
DZD § 6 ZDP	277 740 Kč	277 740 Kč
DZD § 7 ZDP	1 580 000 Kč	1 580 000 Kč
Součet	1 857 740 Kč	1 857 740 Kč
Odečet položek:		
Dar	12 500 Kč	12 500 Kč
Úroky z hypotečního úvěru	150 000 Kč	150 000 Kč
Soukromé životní pojištění	33 600 Kč	33 600 Kč
Sociální pojištění	230 680 Kč	188 340 Kč
Zdravotní pojištění	106 650 Kč	87 075 Kč
DPFO	173 416 Kč	129 916 Kč
Rozdíl	1 150 894 Kč	1 256 309 Kč

3. NÁVRHY VLASTNÍHO ŘEŠENÍ

Tato kapitola bude věnována daním z příjmů PO, kde budou použity příjmy a výdaje paní Novotné, které budou transformovány a zdaněny jako PO.

První výpočet bude ukazovat převedené příjmy a výdaje na výnosy a náklady a zdaněny sazbou pro PO bez jakýkoliv úprav. V první variantě paní Novotné budou vyplaceny jen příjmy z podílu na zisku.

V druhém případě bude paní Novotná jediný společník, které budou plynout příjmy z podílu na zisku a zároveň bude zaměstnána a pobírat hrubou mzdu 20 000 Kč. Společnost bude vykazovat vyšší náklady a následně bude vypočítán čistý zisk.

Třetí příklad bude vypočten za předpokladu, že paní Novotná je jediný společník, které budou vyplaceny podíly na zisku a bude zaměstnána ve společnosti s hrubou mzdou 50 000 Kč.

V závěru této kapitoly budou porovnány všechny tři varianty podnikání paní Novotné jako PO v s.r.o. Následně bude vyobrazeno schéma výhod a nevýhod každého podnikání, tedy podnikání FO jako OSVČ a podnikání v rámci s.r.o., které poté bude porovnáno s preferencemi paní Novotné a doporučení do budoucna pro její podnikání.

3.1. Daňová povinnost PO

PO má povinnost vždy podat daňové přiznání, a to i v případě, že společnost generuje ztrátu. Společnost sestavuje k poslednímu dni účetního období účetní závěrku, ze které lze vyčíst výsledek hospodaření. PO podává daňové přiznání ve stejných lhůtách jako FO.

3.1.1. První varianta

Pro výpočet daňové povinnost PO se použijí příjmy dle § 7 ZDP jako výnosy a reálné výdaje se užijí jako náklady. Paní Novotná tedy užije částku 2 650 000 Kč jako výnosy a částku 1 070 000 Kč jako náklady. Rozdílem těchto dvou položek vznikne výsledek hospodaření před zdaněním. Poté je výsledek hospodaření upraven o položky snižující nebo zvyšující výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření si lze snížit o hodnotu bezúplatných plnění, které jsou v případě paní Novotné ve výši 12 500 Kč. Následně

upravený výsledek hospodaření se zaokrouhlí na celé tisíce Kč dolů a vynásobí se 19 % sazbou a tím zjistíme výslednou daňovou povinnost.

Tabulka 20 Daňová povinnost PO 1. varianta

Výnosy	2 650 000 Kč
Náklady	1 070 000 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 580 000 Kč
Dar	12 500 Kč
Odčitatelné položky	12 500 Kč
VH – odčitatelné položky	1 567 500 Kč
Zaokrouhlení na 1.000 Kč dolů	1 567 000 Kč
Sazba daně 19 %	297 730 Kč
Výsledná daňová povinnost	297 730 Kč
Čistý zisk	1 282 270 Kč
15 % srážková daň	192 341 Kč
K výplatě společníkovi	1 089 930 Kč

Výsledná daňová povinnost vyšla 297 730 Kč, což znamená v dalším období odvod čtvrtletních záloh ve výši 25 % z poslední známé daňové povinnosti zaokrouhlené na celé 100 Kč nahoru. Tedy 25 % z 297 800 Kč je 74 450 Kč, které odvede ve 4 termínech do 15. 03. 2024, 15. 06. 2024, 15. 09. 2024 a 15. 12. 2024.

Výpočet čistého zisku u PO se vypočte z rozdílu výsledku hospodaření před zdaněním a výsledné daňové povinnosti. Čistý zisk vyšel 1 282 700 Kč. Výplata z podílu na zisku se vypočte z čistého příjmu, od kterého je odečtena srážková daň ve výši 15 %, kde v tomto případě je částka k výplatě společníkovi 1 089 930 Kč.

3.1.2. Druhá varianta

V druhé variantě bude paní Novotná pobírat mzdu ve výši 20 000 Kč hrubého a bude jí vyplacen podíl na zisku.

Výpočet mzdových nákladů

Pro společnost to bude znamenat navýšení mzdových nákladů. Pro zaměstnavatele to je odvod zdravotního pojištění v sazbě 9 % a sociálního pojištění v sazbě 24,8 %. Celkové náklady se potom určí jako hrubý příjem + (zdravotní pojištění + sociální pojištění). Celkové mzdové náklady činí 321 120 Kč.

Tabulka 21 Výpočet mzdových nákladů společnosti 2. varianta

Hrubý příjem za měsíc	20 000 Kč
Hrubý příjem za rok	240 000 Kč
Zdravotní pojištění 9 %	21 600 Kč
Sociální pojištění 24,8 %	59 520 Kč
Náklady celkem	321 120 Kč

Výpočet čisté měsíční mzdy

Výpočet čisté měsíční mzdy vychází z hrubé mzdy 20 000 Kč, kde je odečteno sociální pojištění 6,5 % a zdravotní pojištění 4,5 %. Z hrubé mzdy je odečtena 15 % daň, od které je dále odečtena sleva na poplatníka a slevy na dvě děti. Tím vzniká daňový bonus. Čistá měsíční mzda je poté vypočtena, že od hrubé mzdy se odečte sociální pojištění, zdravotní pojištění a daňový bonus. Tím vyjde čistá měsíční mzda na 20 497 Kč.

Tabulka 22 Výpočet čisté mzdy 2. varianty

Za měsíc	20 000 Kč
Sociální pojištění 6,5 %	1 300 Kč
Zdravotní pojištění 4,5 %	900 Kč
15 % z hrubé mzdy	3 000 Kč
Sleva na poplatníka	2 570 Kč
Sleva na 1. dítě	1 267 Kč
sleva na 2. dítě	1 860 Kč
Daň po odečtení slev	- 2 697 Kč
Čistý měsíční příjem	20 497 Kč
Čistý roční příjem	245 964 Kč

Daňová povinnost druhé varianty

Výpočet daňové povinnosti druhé varianty je stejný jako u první varianty akorát jsou náklady navýšeny o mzdové náklady. Výsledná daňová povinnost vyšla 236 740 Kč, což by znamenalo odvod čtvrtletních záloh ve výši 25 % z poslední známé daňové povinnosti zaokrouhlené na celé sto Kč nahoru, tedy 59 200 Kč.

Tabulka 23 Výpočet daňové povinnosti PO 2.varianty

Výnosy	2 650 000 Kč
Náklady na společníka	321 120 Kč
Náklady společnosti	1 070 000 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 258 880 Kč
Dar	12 500 Kč
Odčitatelné položky	12 500 Kč
VH – odčitatelné položky	1 246 380 Kč
Zaokrouhlení na 1.000 Kč dolů	1 246 000 Kč
Sazba daně 19 %	236 740 Kč
Výsledná daňová povinnost	236 740 Kč
Čistý zisk	1 022 140 Kč
15 % srážková daň	153 321 Kč
K výplatě společníkovi	868 819 Kč

Ve druhé variantě vyšel čistý zisk na 1 022 140 Kč. Zároveň je vypočtena výplata podílu na zisku společníkovi, která je 868 819 Kč.

3.1.3. Třetí varianta

Ve třetí variantě paní Novotná bude pobírat hrubou mzdu ve výši 50 000 Kč a zároveň jí bude jako jedinému společníkovi vyplacen podíl na zisku.

Výpočet mzdových nákladů pro třetí variantu

Mzdové náklady ve třetí variantě jsou více než dvounásobné oproti druhé variantě. Celkové mzdové náklady v této variantě jsou 802 800 Kč.

Tabulka 24 Mzdové náklady 3.varianty

Příjem za měsíc	50 000 Kč
Příjem za rok	600 000 Kč
Zdravotní pojištění 9 %	54 000 Kč
Sociální pojištění 24,8 %	148 800 Kč
Náklady celkem	802 800 Kč

Výpočet čisté měsíční mzdy

Měsíční čistá mzda se určí stejně jako u předchozího příkladu. V tomto příkladě nevzniká daňový bonus, ale záloha na daň ve výši 1 803 Kč a čistá měsíční mzda je 42 697 Kč.

Tabulka 25 Výpočet čisté mzdy 3.varianty

Za měsíc	50 000 Kč
Sociální pojištění 6,5 %	3 250 Kč
Zdravotní pojištění 4,5 %	2 250 Kč
15 % z hrubé mzdy	7 500 Kč
Sleva na poplatníka	2 570 Kč
Sleva na 1. dítě	1 267 Kč
sleva na 2. dítě	1 860 Kč
Daň po odečtení slev	1 803 Kč
Čistý měsíční příjem	42 697 Kč
Čistý roční příjem	512 364 Kč

Výpočet daňové povinnosti ve třetí variantě

Pro třetí variantu platí stejný postup jako u předchozích variant, kdy od výnosů byly odečteny náklady a tím zjištěn výsledek hospodaření před zdaněním. Avšak výsledná daňová povinnost vyšla nižší, než je 150 000 Kč, což by pro společnost znamenalo odvod

pololetních záloh v termínech 15. 06. 2024 a 15. 12. 2024 ve výši 58 080 Kč, tedy 40 % z poslední známé daňové povinnosti zaokrouhlené na celé sto Kč nahoru.

Tabulka 26 Výpočet daňové povinnosti 3.varianty

Výnosy	2 650 000 Kč
Náklady na společníka	802 800 Kč
Náklady společnosti	1 070 000 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	777 200 Kč
Dar	12 500 Kč
Odčitatelné položky	12 500 Kč
VH – odčitatelné položky	764 700 Kč
Zaokrouhlení na 1.000 Kč dolů	764 000 Kč
Sazba daně 19 %	145 160 Kč
Výsledná daňová povinnost	145 160 Kč
Čistý zisk	632 040 Kč
15 % srážková daň	94 806 Kč
K výplatě společníkovi	537 234 Kč

Čistý zisk ve třetí variantě vyšel na 632 040 Kč a pro společníka podíl výplaty na zisku vyšel ve výši 537 234 Kč.

3.1.4. Porovnání zisků variant s.r.o.

V této části byly provedeny výpočty tří různých variant daňové optimalizace s.r.o. U první varianty byl podnikatelce vyplácen jen podíl na zisku. Ve druhé a třetí variantě mimo podílu na zisku jí byla vyplácena mzda. Výsledkem propočtů bylo zjistit, v jaké variantě bude podnikatelce vyplácen nejvyšší zisk.

Tabulka 27 Přehled zisků všech variant

	Varianta bez mzdy	Varianta se mzdou 20 000 Kč	Varianta se mzdou 50 000 Kč
Čistá mzda	- Kč	245 964 Kč	512 364 Kč
Podíl na zisku	1 089 930 Kč	868 819 Kč	537 234 Kč
Celkem příjmy	1 089 930 Kč	1 114 783 Kč	1 049 598 Kč

Nejvyššího zisku bylo dosaženo ve druhé variantě v celkové výši 1 114 783 Kč, kdy podnikatelka pobírala čistou roční mzdu ve výši 245 964 Kč a příjmy z podílu na zisku činili 868 819 Kč. Druhého nejvyššího zisku bylo dosaženo v první variantě, avšak zde musí podnikatelka počítat s tím, že by si musela sociální pojištění a zdravotní pojištění hradit sama nebo by musela být zaměstnána u jiného zaměstnavatele. Ve třetí variantě celkové příjmy podnikatelky činili 1 049 598 Kč.

Pokud by se paní Novotná rozhodla založit obchodní korporaci s.r.o., tak z tabulek vyplývá, že výhodnější z uvedených variant je že, podnikatelce bude vyplácena měsíční čistá mzda ve výši 20 497 Kč a vyplácen podíl na zisku. Díky tomu, že bude zaměstnaná, tak nepřijde o slevové zvýhodnění na děti a také odvede sociální pojištění a zdravotní pojištění.

3.2. Komparace OSVČ a s.r.o.

Nyní budou vytyčeny hlavní rozdíly podnikání FO OSVČ a podnikání v rámci obchodní korporace, přesněji s.r.o.

Tabulka 28 Přehled podnikání OSVČ a s.r.o.

	OSVČ	s.r.o.
Typ	fyzická osoba	právnícká osoba
Způsob založení	jednoduchý, rychlý	náročnější a delší proces
Počet osob	1	minimálně 1
Základní kapitál	není	minimálně 1 Kč
Název	vlastní jméno a příjmení	volitelný název
Vedení účetnictví	volitelné, spíše daňová evidence	povinné
Ručení	celým svým majetkem	jen do výše nesplaceného vkladu na ZK
Sazba daně	15 % nebo 23 %	19 % (od roku 2024 21 %)
Právní úprava	živnostenský zákon, případně zvláštní předpisy	zákon o obchodních korporacích

FO nebo PO

Paní Novotná je nyní FO, což pro ni znamená, že její podnikání závisí pouze na ní a zastupitelnost je v tomto případě nulová. Oproti tomu v rámci PO je zastupitelnost lepší, když je ve společnosti ještě jiný společník nebo jednatel firmy, tak se mohou navzájem zastupovat.

Způsob založení

Peněžní náklady, které jsou na vyřízení živnostenského oprávnění se pohybují kolem 1 000 Kč, tedy jsou poměrně nízké a podnikat lze začít hned. U PO se jedná o zdouhavější proces, který může trvat až týden. Obecně je lepší si najít externí firmu, která pomůže podnikateli se všemi nezbytnostmi a podnikatel se může věnovat jeho práci. Náklady spojené s otevřením s.r.o. se pohybují kolem 10 000 Kč.

Název, počet osob a základní kapitál

Jelikož by do budoucna chtěla paní Novotná vybudovat komplexnější služby pro její klienty a spojit se tak s jejími kamarádkami a pracovat pod jedním jménem, je volba PO, kde si může zvolit jakékoliv jméno, které ještě není zapsané v obchodním rejstříku mnohem příjemnější. Jak je již zmíněno, že by chtěla vybudovat tým pracujících pod jedním jménem, tak možnost u PO mít více osob jednajících za společnost je velká výhoda. I když se pro vznik s.r.o. musí složit základní kapitál, tak si paní Novotná myslí, že to pro ni byla spíše výhoda než nevýhoda.

Ručení za závazky

Hlavním rozdílem je pro paní Novotnou způsob ručení za závazky. U podnikání jako FO ručí celým svým majetkem, může se lehce stát, že dojde k nějakému většímu problému a o veškerý majetek přijde. Oproti tomu podnikání jako PO v s.r.o. ručí za závazky jen do výše jejího nesplaceného vkladu.

Vedení účetnictví

Nyní si paní Novotná sama vede daňovou evidenci v Microsoft Excel, která je pro ni dostačující, tedy neviduje prakticky žádné náklady spojené se systémem. Ovšem jako PO musí povinně vést účetnictví a zveřejňovat účetní závěrku. To by pro paní Novotnou znamenalo mít externí účetní, která by jí vedla účetnictví pro celou firmu nebo zaměstnat na poloviční úvazek účetní, která by zpracovávala účetnictví přímo fyzicky ve firmě a s tím spojené náklady na účetní systém, notebook a mzdové náklady.

Sazba daně

Dalším rozdílem je sazba daně, kde u PO je sazba daně fixních 19 % u FO je progresivní sazba, kde od 48násobku průměrné mzdy se příjmy daní 23 % a do 48násobku sazbou 15 % sazbou. Nyní paní Novotná jako OSVČ nedosáhla svým základem daně na 23 % sazbu daně, ale do budoucna by se to mohlo určitě stát.

Právní úprava

Posledním rozdílem je právní úprava, kde PO se řídí zákonem o obchodních korporacích a FO se řídí ŽZ. Ovšem tohle pro paní Novotnou není žádný problém, jelikož pracuje jako daňový poradce, tak je seznámena s oběma zákony.

3.3. Závěrečné srovnání a doporučení

V analytické části a v části vlastních návrhů bylo porovnáno dohromady pět variant výpočtů daňových povinností. Základní hodnotou, která byla porovnávána ve všech variantách je výnos podnikatele, tedy kolik doopravdy dostane podnikatel peněz. Zároveň cíl podnikatele je odvádět co nejnižší odvody státu.

Z tabulky níže vyšla lépe varianta, kdy paní Novotná podniká jako OSVČ a uplatňuje paušální výdaje. Touto variantou získala nejvyšší možný výnos v celkové částce 1 256 309 Kč a zároveň nejnižší odvody státu, kde je započítána DPFO a odvody sociálního pojištění a zdravotního pojištění. Obecně pro podnikatele budou výhodnější paušální výdaje, pokud jeho reálné náklady budou nižší než užitím paušálního procenta z příjmů.

Paní Novotná zvažuje přechod na s.r.o. hlavně kvůli zastupitelnosti a ručení za své závazky. Jako podnikatelka na OSVČ musí řešit veškeré záležitosti na úřadech ona osobně, kdežto v s.r.o. přizváním dalšího společníka se mohou navzájem zastupovat. Dalším důležitým rozdílem je ručení za své dluhy, kde ve společnosti by ručila jen do výše svého nesplaceného vkladu a u OSVČ ručí za své závazky celým svým osobním majetkem. V důsledku pandemie covid-19 nastala mnoha podnikatelům nepříznivá situace, kdy nebyli schopni dosahovat dostatečných zisků a dostali se tím do velkých platebních problémů. Právě kvůli nepředvídatelnému ekonomickému okolí podnikatelka uvažuje o přechodu na s.r.o. Pokud by tak učinila, tak bych jí doporučila variantu se mzdou 20 000 Kč, protože právě při této variantě získala nevyššího výnosu.

V závěru nelze přesně rozhodnout, která z forem podnikání je jednoznačně výhodnější, protože je třeba porovnávat konkrétní subjekt a jeho osobní preference. Avšak každý podnikatel by měl vždy zvážit veškeré daňové a účetní dopady, které se mohou měnit v závislosti na platnou legislativu k danému období.

Tabulka 29 Závěrečné srovnání

	Odvody státu	Výnos
Reálné výdaje	510 746 Kč	1 150 894 Kč
Paušální výdaje	405 331 Kč	1 256 309 Kč
Varianta bez mzdy	490 071 Kč	1 089 930 Kč
Varianta se mzdou 20 000 Kč	497 581 Kč	1 114 783 Kč
Varianta se mzdou 50 000 Kč	508 766 Kč	1 049 598 Kč

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo stanovit výhody a nevýhody, které přináší podnikání FO OSVČ a podnikání PO v s.r.o. a na základě těchto poznatků určit nejvhodnější formu podnikání pro zvolený subjekt.

Teoretická část obsahovala vymezení základních charakteristik v oblasti podnikání FO dle ŽZ, dle zvláštních předpisů, rozdíl podnikání na hlavní a na vedlejší činnost. Dále vymežila základní pojmy podnikání PO ve vybrané obchodní společnosti – s.r.o. Následně byly popsány způsoby přechodu z podnikání OSVČ na s.r.o. Závěrem této kapitoly byly uvedeny dílčí kroky pro stanovení výsledné daňové povinnosti pro obě zmíněné formy podnikání.

V analytické části byla představena fyzická osoba – paní Novotná, kde jí byla vypočtena daňová povinnost ve dvou variantách – OSVČ s využitím reálných výdajů a OSVČ s využitím paušálních výdajů. Mimo výpočet daňové povinnosti byl vypočten odvod na sociální pojištění, zdravotním pojištění a také čistý zisk. Hlavním kritériem pro porovnání výsledků byl výpočet, kolik reálně zůstane subjektu peněz, po zaplacení všech výdajů.

V návrhové části byla vypočtena daňová povinnost PO ve třech variantách. V první variantě byla paní Novotná jediný společník a byl jí vyplácen pouze podíl na zisku. Ve druhé variantě mimo podílu na zisku jí byla vyplácena mzda 20 000 Kč hrubého a ve třetí variantě byl paní Novotné vyplácen podíl na zisku a pobírala mzdu ve výši 50 000 Kč hrubého. Taktéž u každé varianty byl vypočten čistý zisk. Následně byly porovnány formy podnikání OSVČ a s.r.o., dle hledisek, která jsou důležitá při výběru formy podnikání. Závěrem kapitoly je porovnání všech vypočtených variant z hlediska odvodů státu a zisku, který podnikatel opravdu dostane.

Pomocí výpočtů bylo zjištěno, že subjekt dosáhne nejnižších odvodů státu a nejvyššího zisku, pokud bude podnikat jako OSVČ a využívat paušální výdaje.

Každý podnikatel, než začne podnikat, tak by měl zvážit všechny výhody a nevýhody spojené s danou formou podnikání, a proto nelze říci, která forma podnikání je tou nejvýhodnější, protože každý subjekt má jiné požadavky a co pro někoho může být výhodou, tak pro druhého to může znamenat značnou nevýhodu.

POUŽITÉ KNIHY

BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana; PŠENKOVÁ, Yveta et al. *Účetnictví podnikatelů 2023*. 20. vydání. Meritum (Wolters Kluwer ČR). Praha: ASPI, 2023. ISBN 978-80-7676-641-9.

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2023*. 20. vydání. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3986-6.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika; PITTLERLING, Marcel a SKALICKÁ, Hana. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019* 4. vydání. Daně (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-315-2.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2023: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 7. vydání. Praha: ESAP s.r.o, 2023. ISBN 978-80-907398-8-8.

PRAVDOVÁ, Markéta; JOSKOVÁ, Lucie a DVOŘÁKOVÁ, Eva. *Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví - daně*. 4. aktualizované vydání. Právo pro praxi. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3017-7.

VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR*. 2020. Ekonomie (1. VOX). V Praze: 1. VOX, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vydání. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7.

VYCHOPENĚ, Jiří; BRYCHTA, Ivan; MACHÁČEK, Ivan; DĚRGEL, Martin; PILAŘOVÁ, Ivana et al. *Daň z příjmů 2023* 19. vydání. Meritum (ASPI). Praha: ASPI, 2023. ISBN 978-80-7676-467-5.

POUŽITÉ INTERNETOVÉ ZDROJE

ČSÚ. *Ekonomické subjekty - časové řady*. Online. ČSÚ. 2024. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/res_cr. [cit. 2024-02-24].

ČSÚ. *Pohyb obyvatelstva - 1. – 3. čtvrtletí 2023*. Online. ČSÚ. 2023. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/pohyb-obyvatelstva-1-3-ctvrtleti-2023#:~:text=Populace%20C4%8Cesk%C3%A9%20republiky%20C4%8D%C3%ADtala%20podle,v%C3%ADce%20ne%C5%BE%20na%20po%C4%8D%C3%A1tku%20roku.> [cit. 2024-02-07].

Jak přejít z OSVČ na s. r. o. Online. Jake&James. 2022. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/prechod-z-osvc-na-s-r-o#:~:text=Prob%C3%ADh%C3%A1%20to%20tak%2C%20C5%BE%20nejprve,znalce%20E2%80%93%20cenu%20si%20ur%C4%8D%C3%ADte%20sami.> [cit. 2024-03-02].

MPO. *Jednotný registrační formulář*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/crm-jednotny-registracni-formular/jednotny-registracni-formular---234081/>. [cit. 2024-01-25].

MPO. *Počty podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle pohlaví*. Online. MPO. Ministerstvo průmyslu a obchodu. 2024. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikajicich-fyzickych-osob-a-zivnostenskych-opravneni-dle-pohlavi--225455/>. [cit. 2024-02-01].

Obecné informace. Online. Finanční správa. 2024. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/obecne-informace#:~:text=tiskopisem%20vydan%C3%BDm%20ministerstvem.-.Lh%C5%Afty%20pro%20pod%C3%A1n%C3%AD%20da%C5%88ov%C3%A9ho%20p%C5%99izn%C3%A1n%C3%AD,do%202.%204.%202024.> [cit. 2024-05-01].

Odvody OSVČ: jak na zdravotní a sociální pojištění? Online. Jake&James. 2023. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/jak-na-zdravotni-a-socialni-pojisteni>. [cit. 2024-04-15].

OSVČ na vedlejší činnost: jak si poradit s daněmi a odvody. Online. Jake&James. 2023. Dostupné z: <https://www.jake-james.cz/blog/osvc-vedlejsi-cinnost-dane-pojisteni>. [cit. 2024-02-07].

Placení záloh na sociální a zdravotní pojištění pro OSVČ v roce 2023. Online. NEOTAX. 2023. Dostupné z: <https://neotax.eu/cs/blog/placeni-zaloh-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-pro-osvc-v-roce-2023>. [cit. 2024-01-22].

Počet OSVČ ČR. Online. In: ČSSZ. 2023. Dostupné z: <https://data.cssz.cz/web/otevrena-data/graf-pocet-osvc-v-cr>. [cit. 2023-12-25].

Údaje z výběru daní. Online. Finanční správa. 2024. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>. [cit. 2024-03-06].

Živnosti koncesované. Online. Živnosti.eu. C2010-2024. Dostupné z: <https://www.xn--ivnosti-cxb.eu/zivnosti-koncesovane/>. [cit. 2024-01-12].

PŘÁVNÍ PŘEDPISY

zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 523/1992 Sb. České národní rady o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM ZKRATEK

Osoba samostatně výdělečně činná	OSVČ
Fyzická osoba	FO
Právnícká osoba	PO
Společnost s ručením omezeným	s.r.o.
Živnostenský zákon	ŽZ
Dohoda o provedení práce	DPP
Dohoda o provedení činnosti	DPČ

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počty podnikajících osob na základě živnostenských oprávnění dle pohlaví	16
Tabulka 2 Přehled způsobů přechodu z OSVČ na s.r.o.	26
Tabulka 3 Přehled výše paušálních výdajů pro podnikatele.....	34
Tabulka 4: Podrobně rozepsané hodnoty paušální daně 2023	35
Tabulka 5 Výpočet daňové povinnosti pro FO	37
Tabulka 6 Výpočet daňové povinnosti pro PO	44
Tabulka 7 Popis subjektu	46
Tabulka 8 Výpočet čisté měsíční mzdy	48
Tabulka 9 Příjmy ze závislé činnosti § 6 ZDP.....	49
Tabulka 10 Příjem z vedení účetnictví § 7 ZDP	49
Tabulka 11 Příjem z daňového poradenství § 7 ZDP	49
Tabulka 12 Výpočet základu daně pro příjmy plynoucí z § 7 ZDP	50
Tabulka 13 Daňové odpisy osobního automobilu	50
Tabulka 14 Účetní odpisy osobního automobilu.	51
Tabulka 15 Výpočet daňové povinnosti za použití reálných výdajů	52
Tabulka 16 Výpočet daňové povinnosti za použití paušálních výdajů.....	53
Tabulka 17 Výpočet sociálního pojištění.....	54
Tabulka 18 Výpočet odvodu zdravotního pojištění	55
Tabulka 19 Porovnání výsledků FO	56
Tabulka 20 Daňová povinnost PO 1. varianta	58
Tabulka 21 Výpočet mzdových nákladů společnosti 2. varianta.....	59
Tabulka 22 Výpočet čisté mzdy 2. varianty	59
Tabulka 23 Výpočet daňové povinnosti PO 2.varianty	60
Tabulka 24 Mzdové náklady 3.varianty	61
Tabulka 25 Výpočet čisté mzdy 3.varianty	61
Tabulka 26 Výpočet daňové povinnosti 3.varianty	62

Tabulka 27 Přehled zisků všech variant	63
Tabulka 28 Přehled podnikání OSVČ a s.r.o.....	64
Tabulka 29 Závěrečné srovnání	67

SEZNAM GRAFŮ

graf 1: Počet s.r.o. a a.s. v letech.	24
graf 2: Vývoj DPH a daní z příjmů v letech.	29

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Počet OSVČ v ČR.....	14
Obrázek 2 Daňový systém ČR.....	28
Obrázek 3 Schéma pro správné zařazení příjmu do § 10 ZDP	32
Obrázek 4: Znázornění rozdělení účetních jednotek.	40